

Normandië.. De landingsstranden deel 1

BELANGRIJKE TIP

Bent u van plan veel musea te gaan bezoeken, schaf uzelf een kortingspasje aan. U koopt eenmalig een kaartje, bijvoorbeeld bij het Pegagus Bridge Museum, voor de volle prijs en een kortingspas voor € 1,- verder komt u overal (nou bijna overal) met gereduceerd tarief naar binnen. De kortingen lopen uiteen van € .30 cent voor bijvoorbeeld Musée Mémorial d'Omaha Beach, tot € 2,- voor Musée Radar en Mémorial de Caen

Heel veel info hierin komt van <https://www.strijdbewijs.nl/>

Kaarten van google en michelin, toerist info van internet en toeristische diensten ter plaatse..

Dit is geen stuk van ons reisverslag, maar een deel van onze voorbereiding.

Doen: wandeling naar Houlgate, via de kust, de *falaises des vaches noirs*.

Villers-sur-Mer Au pied des impressionnantes falaises des Vaches Noires, remontez le temps en plongeant dans l'univers passionnant de la géologie et de la paléontologie. Un guide nature vous éclairera sur le sujet et vous initiera à la collecte de fossiles. A l'entrée de Villers-Sur-Mer, située à 8km de Deauville, un grand dinosaure de verdure vous accueille de juin à novembre. Le ton est donné. Vous pénétrez sur une terre de géologie aux richesses naturelles exceptionnelles. Les falaises des Vaches Noires possèdent un gisement paléontologique de renommée mondiale. Depuis le XVIIIème siècle, on vient y collecter des fossiles -ammonites tropicales et boréales, débris animaux -dont des dinosauriens- et végétaux, huîtres fossilisées, oursins, etc.- datant du jurassique et du crétacé, c'est à dire de plusieurs millions d'années... Les falaises hautes d'une centaine de mètres et très escarpées ne sont accessibles qu'à marée basse et l'on peut y faire de très belles découvertes fossilisées. Vous serez saisi par la beauté du site qui présente des formes insolites rappelant les ruines de châteaux forts. Un terrain fertile pour l'imagination ! Chercher les plus beaux spécimens, les observer attentivement, s'immerger dans des mondes engloutis qui se lisent encore dans les falaises... Les enfants s'en donneront à cœur joie et les parents aussi. Vous pourrez emporter les fossiles trouvés sur la plage, sans outil, en souvenir de cette balade vivifiante et enrichissante. Une sortie que vous aurez peut-être envie de prolonger par la visite du petit musée paléontologique situé dans les locaux de l'office de tourisme

*Du fait du ramassage par les touristes et les collectionneurs, les seuls fossiles accessibles restant sont des *Lopha gregarea* et des *Gryphées*. Les fossiles d'ammonites qui ont fait la renommée du site ont tous été récoltés. Du fait des risques d'éboulement et de la fragilité des falaises d'argile, les falaises sont aujourd'hui protégées, leurs accès ont été interdits par décret de classement en « site d'intérêt scientifique et paysager du département du Calvados » du 20 février 1995 du Ministère de l'Environnement.*

Le ramassage des fossiles est seulement autorisé sur la grève au pied des falaises

Lopha gregarea

Gryphée

Falaises des Vaches Noires

Une longue plage de sable fin, une élégante architecture balnéaire, un véritable foisonnement floral, un centre-ville coquet, à deux pas de la mer et de la campagne. Villers concentre tous les charmes de la Côte Fleurie dont elle occupe le coeur à mi-chemin entre Deauville et Cabourg.

La préhistoire La découverte sous le sable de la plage, jusqu'à 500 mètres en face des marais qui séparent Villers-sur-Mer de Blonville, de tourbières, contenant des ossements fossiles de la faune quaternaire (une dent de mammouth fut trouvée dans ces tombes vers 1820), atteste l'existence à la fin des glaciations quaternaires de l'importante *forêt des Martrois* ou *Martroux*. Cette forêt bordait à l'époque la vallée de la Seine et s'étendait jusqu'à l'emplacement actuel de l'embouchure du fleuve. Suite à la montée du niveau de la mer, cette forêt fut par la suite submergée

La cité gallo-romaine

Il y a vingt siècles, lors de l'invasion des Gaules par les Romains, ceux-ci établirent une chaussée militaire, dont on a retrouvé les traces à la fin du XIXe siècle, reliant Pont-l'Evêque à Varaville.

Les appellations de «Voie Maine de Bas et Voie Maine de Haut» du cadastre de 1824, s'appliquant à des parcelles situées à l'emplacement de l'actuelle avenue du Docteur Sicard, semble bien désigner d'anciennes «voies romaines».

De nombreux débris de poteries et de canalisations gallo-romaines recueillis dans le quartier du Tennis-Club semblent attestés de l'existence d'une agglomération romaine dont l'activité était probablement centrée autour d'un point fortifié.

Le bourg médiéval Au Moyen-Age, Villers-sur-Mer, dénommé «*Sanctus Martinus de Villaribus* » puis «*Villare Supra Mare*» d'après A. Labutte (Essai historique sur la région, 1840), était un des plus gros bourgs de la contrée; il comptait 73 feux en 1691, alors que Dives-sur-Mer n'en possédait que 55). Mais peu à peu, la mer ayant dévoré la plage, les maisons reculèrent et s'entassèrent au pied de l'église. Le bourg de Villers s'amointrit insensiblement jusqu'à n'être plus qu'un hameau.

Les seigneurs de Villers-sur-Mer, compagnons de Robert de Courteheuse, prirent part à la prise de Jérusalem au cours de la première Croisade. Un prêtre, messire Thomas des Camps, créa à Villers-sur-Mer, en 1412, l'une des premières écoles de garçons de toute la région et lui fit une dotation importante, pour que l'enseignement y fut gratuit.

Villers-sur-Mer, située sur le passage de Rouen à Caen, par le Chemin de Grève longeant la mer, reçut la visite d'hôtes illustres. La venue de Guillaume le Conquérant semble vraisemblable, Villers étant situé entre Dives, lieu de rassemblement de sa flotte avant l'invasion de l'Angleterre, et de Bonneville où il fit construire une importante forteresse.

Du XVIe au XVIII siècle C'est une période durant laquelle Villers connaît un important développement : de nombreuses fermes sont construites dont certaines subsistent encore.

On édifie un château de pierres et de briques suivant la mode de l'époque. Sous Louis XV, son propriétaire est Jean Pâris de Monmartel, financier écouté du roi et parrain de la marquise de Pompadour. Son fils, connu sous le nom de Marquis de Brunoy, se rendit célèbre par ses excentricités fastueuses. Sa famille le fit interdire pour avoir dilapidé en quelques années la somme fabuleuse pour l'époque de 40 millions or. A sa mort, le château revient à un cousin, Antoine de Pâris d'Illins dont le fils Raoul prendra une place importante à l'essor de la station balnéaire; il fut le maire de Villers pendant près de vingt ans.

Au milieu du XIXe siècle, Villers-sur-Mer n'était qu'un modeste village et ne comptait que quelques cabanes de pêcheurs, couvertes en chaume, groupées autour du presbytère et de la place du Bourg; un ruisseau ombragé descendait à l'emplacement de la future rue de Dives (D513).

La naissance des stations balnéaires

Le mythe fondateur de toute station de villégiature veut que celle-ci soit découverte par un artiste ou un personnage bohème, en quête d'inspiration auprès de la beauté sauvage de la nature. En vérité, si les artistes (particulièrement les peintres) flairent les futurs endroits de détente et de distraction de la bourgeoisie, les stations doivent leur naissance à des promoteurs aguerris, à la recherche de gains financiers.

La " découverte " de Villers a été apparemment précédée par un certain engouement des artistes, dès les années 1840. Les peintres Paul Huet et Constant Troyon, ainsi que l'écrivain Alphonse Karr, auraient fréquenté l'endroit, à la recherche d'un cadre plus champêtre et sauvage que Trouville.

De toute la « Côte Fleurie » (appellation instaurée en 1903), Trouville est la plus ancienne des stations, « découverte » en 1825. S'ensuivent Beuzeval vers 1849-1850, Cabourg en 1853, Houlgate en 1854, Deauville en 1859. Le Villers balnéaire quant à lui a été « découvert », très vraisemblablement, en 1856.

Les fondateurs

En 1852. M. Lepereur, négociant à Paris, construit le premier hôtel à l'emplacement de la villa «Les Tourelles, à l'entrée de la rue de Strasbourg.

Félix Pigeory, architecte parisien, est séduit par le site de Villers. Il achète de nombreux terrains, fait édifier un casino et un établissement de bains en bordure de mer et trace le plan de la future station balnéaire.

Pierre Pitre-Chevalier, successeur d'Alphonse Karr en tant que rédacteur en chef du Figaro, lance Villers. Il fait construire la villa Durenne, admirablement située face à la baie de Seine, qui abrite aujourd'hui l'Office du Tourisme.

Charles Duprez, restaurateur parisien, s'éprend aussi de notre ville et crée le premier grand hôtel - 80 lits - l'hôtel du Casino, aujourd'hui résidence.

De somptueuses constructions, dûes pour la plupart aux architectes Alfred Feine et Ernest Delaistre s'élèvent au milieu de parcs. L'exemple le plus fastueux est donné par San-Carlo, un véritable château construit par Monsieur et Madame Demachy. Les Demachy sont banquiers à Paris depuis le Premier Empire.

En quelques années, Villers-sur-Mer fut doté de nombreuses villas, d'un Casino, pavillon polygonal en bois situé en bord de mer, et d'un Etablissement de bains chauds situés rue de la Mer, fréquentés par la haute société parisienne.

Le développement de la station

Pigeory choisit de développer la station du côté des falaises. Il a probablement deux raisons : d'une part, la beauté du site ; d'autre part, le caractère marécageux du terrain plus à l'est. Pigeory opte pour le modèle du parc pittoresque, typique de l'époque. Il conçoit les propriétés sur les hauteurs comme des parcelles traversantes entre deux rues, typologie parcellaire reprise dans d'autres quartiers. Les différences de niveau, mais aussi l'architecture dissymétrique des villas contribuent à donner une image riche et pittoresque du site.

Vers 1870 apparaissent folies architecturales et grandes villas. Les typologies sont variées, du simple chalet aux compositions sophistiquées de style néo-Louis XIII. Dans le centre ville, les premières grandes villas sont érigées dans la zone marécageuse.

Cette évolution vers l'est s'accélère avec l'arrivée du train en 1882.

La nouvelle église Saint-Martin et l'Hôtel de Ville sont édifiés à la fin du XIXe siècle, ce dernier en 1887.

La population atteint 1 411 habitants en 1901.

Des fastes aux épreuves

A la «Belle Epoque», la vogue nouvelle des bains de mer attire de nombreux estivants à Villers-sur-Mer. Des personnalités des lettres, des arts et de la politique fréquentent cette plage aristocratique : la comtesse de Béarn, fille du banquier Demachy, constructeur de «San Carlo», ; Marte Chenal, cantatrice de l'Opéra qui s'illustra en chantant la «Marseillaise» en 1918 sur les marches de l'Opéra, le peintre Paul Huet, les compositeurs Alfred Bruneau et Charles Koechlin...

C'est surtout entre les deux guerres mondiales que Villers-sur-Mer s'étend d'Ouest en Est et s'équipe : une nouvelle digue est construite en 1934 ; plusieurs grands hôtels sont bâtis (« Bellevue », « Normandy », « Hôtel de Paris », « la Rive Normande », « Regina »).

Mais la population sédentaire reste stable de 1 411 habitants en 1901 à 1 468 en 1936.

Villers pendant la guerre

Pendant la guerre 1939-40, les Ecoles préparatoires à Saint-Cyr et Polytechnique se replièrent à Villers-sur-Mer.

Villers-sur-Mer fut occupée en juin 1940 par les troupes allemandes qui fortifièrent le littoral comme l'attestent encore la présence de plusieurs «blockhaus». L'armée allemande avait même installé sur la plage de Villers-sur-Mer (à l'extrémité de la rue de la Mer) une rampe de lancement pour «torpilles humaines».

Villers-sur-Mer fut libérée le 22 août 1944 par la brigade belge du Général Piron que commémore justement l'avenue des Belges et l'avenue de la brigade Piron ex avenue de la gare.

Plusieurs rues de Villers-sur-Mer perpétuent le souvenir des héros Villersois de la guerre et de la Résistance : le capitaine de Carpentier, les lieutenants d'Hérouville, Bagot et Fanneau, Denise Clairouin.

A la Libération, Villers-sur-Mer recueillit de nombreux réfugiés de Caen détruite, voyant sa population atteindre 1 761 habitants en 1946.

Balades Nature, Villers Terre de Géologie Laissez-vous guider sur un territoire surprenant où la nature et le patrimoine conduisent à d'étonnantes découvertes.

Chargée d'Histoire, entre terre et mer, la station balnéaire de Villers-sur-Mer vous révélera ses secrets lors de balades à la rencontre de sites naturels sauvegardés. Partez en famille ou entre amis à la découverte des paysages et de l'architecture si particulière de Villers, goûtez aux spécialités du terroir augeron, le tout à deux pas de la plage !

• Les falaises des Vaches noires (Initiations à la collecte de fossiles à la fin des visites.)

⇒ **Visite « Dinosauriens »**

Une visite ludique et familiale (1h30 - 1.5km)

Une expérience ludique et familiale à la découverte du monde des dinosauriens au cœur des falaises des Vaches Noires. Côté les créatures d'un autre temps lors d'une visite pour les apprentis paléontologues !

⇒ **Visite « Vaches noires »**

Une visite scientifique (2h - 3km)

Les falaises des Vaches Noires vous dévoilent leurs secrets lors d'une visite d'initiation aux sciences de la terre. Remontez le temps et plongez dans la merveilleuse histoire de ce site paléontologique d'exception !

• Les balades en campagne

Lors de toutes ces visites guidées, vous prendrez part à une dégustation de produits locaux !

⇒ **« Marche et gourmandise entre terre et mer »**

Suivez le guide et découvrez les multiples facettes de Villers-sur-Mer, entre terre et mer. Une plongée dans les paysages, l'histoire et le patrimoine du Pays d'Auge s'achevant à l'Office de Tourisme par une dégustation de produits du terroir avec la crèmerie Normande de Villers-sur-Mer ! (3h - 8 km)

⇒ **Balade « Goûtez le Pays d'Auge »**

Prenez le temps de respirer lors de cette mini randonnée à la découverte de la nature et des paysages du Pays d'Auge. A l'arrivée, vous serez immergés dans le terroir local avec des dégustations et présentations de produits issus des producteurs de l'association « Goûtez le Pays d'Auge ». (3h - 6 km)

⇒ **« Découverte de l'apiculture »**

Au-delà de la station balnéaire, Villers-sur-Mer propose un paysage rural modelé par l'agriculture. Vous irez à la découverte des gens qui font vivre ce paysage et visiterez les installations d'un producteur de miel villersois. Ce dernier ne manquera pas de vous faire goûter son miel à la saveur du Pays d'Auge ! (3h - 6km)

⇒ **Découverte de Saint-Vaast-en-Auge ou « l'Histoire des 12 soldats du 6 Juin 1944 »**

De Villers à Saint-Vaast, partez pour une journée découverte du paysage et de l'architecture traditionnelle du Pays-d'Auge. Maisons à pans de bois et chemins creux n'auront plus de secrets pour vous ! La visite de Saint-Vaast vous conduira à l'église Saint-Ortaire (11ème siècle) où le maire de la commune vous contera l'Histoire de cette église sauvée de la démolition. Enfin vous ne manquerez pas de visiter la petite mairie où la mémoire de 12 soldats anglais et canadiens tombés la nuit du 6 Juin 1944 est précieusement conservée. Pour conclure cette journée, une dégustation de produits locaux vous sera offerte pour aiguïser votre goût pour le Pays d'Auge ! (Visite à la journée, emporter son pique-nique - 6h - 12 km)

• **Eaux et fleurs**

⇒ **Balade « Découverte du Marais »**

Le parc naturel du marais est un espace naturel protégé unique le long de la côte fleurie. Sur plus de 30 ha, le marais de Villers sur Mer possède une faune et une flore exceptionnelle. Entrecoupées de fossés et de mares à gabion, les prairies du marais offrent des paysages insolites en bord de mer.

Poules d'eau, cygnes blancs, foulques noirs, canards... sont autant de curiosités à découvrir avec un guide du Paléospace qui vous réservera quelques surprises telles l'observation des oiseaux aquatiques à l'aide de jumelles et l'écoute des chants des passereaux ! (Avec le **Paléospace** - 1h30 - 2 km - Accessible en poussette)

⇒ **« Découverte du milieu marin »**

Partez à la découverte d'un littoral surprenant par sa biodiversité et ses paysages contrastés lors d'une visite sous le signe de la mer. Une immersion de deux heures dans un milieu méconnu et pourtant riche d'enseignements ! Savez-vous par exemple qu'il existe plus de 500 espèces de coquillages sur notre côte ?

Vous voyagerez également au XIXème siècle, période qui fit du littoral Normand un lieu de loisirs, de détente tout en façonnant un nouveau paysage côtier.

Terminez cette visite par une initiation à la pêche à pied, idéal pour partager et diversifier vos journées à la plage ! (2h - 1.5 km)

⇒ **« Découverte florale »**

Un parcours sous le signe des fleurs au cœur du centre ville de Villers-sur-Mer. Vous apprécierez le travail des jardiniers qui œuvrent toute l'année pour colorer la station. Ces derniers confectionnent chaque année un fleurissement original, respectueux de l'environnement et apprécié par le jury des concours des villes et villages fleuris. (1h30 - 1km)

> **Programme complet dans l'agenda.**

Tarifs

⇒ **Au départ de l'Office de Tourisme**

Inscription à l'Office de Tourisme - Réservation conseillée.

⇒ **Au départ du Paléospace**

Réservation Paléospace, L'Odyssée - Tél : +33 (0)2 31 81 77 60 - www.paleospace-villers.fr

1 BILLET = 2 VISITES !

Billet pour 1 visite libre du Paléospace + 1 visite Guidée des Falaises des Vaches noires (« Vaches noires » - « Dinosaurés »)

Visitez le Paléospace et découvrez les Falaises des Vaches noires lors d'une visite guidée pour les familles ou pour les grands !

Le patrimoine paléontologique à portée de main !

Tarifs : Adulte : 11.50 € - Réduit : 7.50 € - Famille (Deux adultes + 3 enfants max) : 36 € - Billet valable jusqu'au 31/12/2012

En vente au Paléospace et à l'Office de Tourisme de Villers-sur-Mer

Kiezen: (owel via kust - Dives s mer -naar Merville)

Ofwel Via Dives sur Mer naar het binnenland (naar zuiden) naar:

BEUVRON EN AUGÉ - VILLAGE CLASSE PLUS BEAUX VILLAGES DE FRANCE

Lors de votre séjour en Normandie vous découvrirez des villes et villages regorgeant de petits trésors. Beuvron en Auge fait partie de ces sites incontournables. Proche de Cabourg, Beuvron en Auge est classé parmi les plus beaux villages de France et vous apprécierez la qualité architecturale de ses maisons à colombages soigneusement restaurées.

Niché au milieu des marais de la Dives, ce petit village normand possède un patrimoine remarquable : le Vieux Manoir du XVIème siècle, l'ancienne auberge de la Boule d'Or du XVIIIème siècle, les maisons à colombages du XVIIème et XVIIIème siècle. Pour découvrir ce patrimoine exceptionnel, des visites guidées sont organisées par l'Office de Tourisme en été et tout le long de l'année pour les groupes.

Faire une halte à Beuvron en Auge, c'est profiter du calme et de la tranquillité de la campagne du Calvados, c'est pousser la porte des boutiques du village et pouvoir déguster des produits régionaux de qualité : Cidre, Pommeau de Normandie, Calvados, jus de pommes, fromages normands tels que Camembert, Livarot, Pont l'Evêque, Teurgoule (dessert traditionnel normand), sablés...

Pour les amoureux d'antiquités, c'est flâner dans les boutiques situées autour de la place centrale du village et ne pas manquer le 2ème dimanche du mois les Beuvr'Antiques ou le Salon des Antiquaires en juillet.

Beuvron en Auge c'est aussi des rendez-vous à ne pas manquer : La Foire aux Géranioms, le 1er dimanche de Mai, ou bien sa traditionnelle Fête du Cidre et son Grand Marché fin octobre.

C'est aussi un village reconnu par la qualité de son fleurissement qui lui vaut, depuis plusieurs années consécutives, la récompense de 3 fleurs au concours national des Villes et Villages fleuris

Incontournable et merveilleusement conservé, Beuvron-en-Auge est classé par l'association « les plus beaux villages de France ».

Les halles restaurées avec des matériaux anciens, le Manoir du XVe siècle, l'Eglise St Martin, les maisons à colombages datant des XVIIe et XVIIIe siècles constituent un patrimoine architectural du plus pur style normand.

Le village, reconnu pour son fleurissement, accueille chaque année début mai la Foire aux Géranioms. Il est également animé tous les ans en octobre, par une Fête du Cidre et un grand marché de produits locaux.

Beuvron en Auge 14430 - 5 Meningen / Beoordeling: 7.6

Parking Avenue de la Gare ? Camperplaats N 49.18596 W -0.04931 C

15 ? onbekend 24-uur 01/01-31/12 +33 2 31 79 23 31

parking aan de rand van het dorp - allerlei winkeltjes en galerieën - benoemd tot 'een van de mooiste plaatsen van Frankrijk' - bakker 500m

camper 6,- incl. sani en water - [voor passanten sani + water 2,- jetons bij bar-tabac of beheerder

komt langs] - *2012

John Rasnik - ©26-11-2012
www.campercontact.nl

Mening: Deze camperplaats is mooi en rustig gelegen, biedt aan een 10-tal campers plaats. Mooie harde ondergrond, afvalcontainers aanwezig. Jetton voor water nemen en lozen af te halen bij de tabac of er komt 's avonds iemand langs. Je mag hier max. 24 uur staan. Op loopafstand van bakker. Aanrader.

Verplaatsing richting Arrormanches, via Merville, Colleville en het kasteel van Fontaine Henry.

Onderweg zien: batterie de Merville, Memorial Pegasus in Ranville- Benouille

Merville Franceville 14810 7 Meningen / Beoordeling: 8.1

CP Aire Municipal Boulevard Wattier ? Camperplaats N 49.28480 W -0.21005 C

 6 8m 48-uur 01/01-31/12

max 48u [01/07-01/09] of 72u [01/09-01/07] - smalle percelen - regelmatig politiecontrole - strand 100m - centrum 500m langs de boulevard

camper 0,- sani 0,- water 2,- stroom 2,- [jetons bij de winkels] - *2013

Frits - ©24-08-2011
www.campercontact.nl

Merville apparaît pour la première fois dans le cartulaire de l'abbaye de la Trinité de Caen en 1078 : Matervilla. Le nom évolue en Merravilla en 1278 pour devenir bien plus tard « Merville ».

Franceville est le nom du lotissement privé qui est à l'origine de la station balnéaire en 1898. Les deux noms ont été réunis officiellement en « Merville-Franceville-Plage » par un décret du président Gaston Doumergue du 11 février 1931.

Le territoire de Merville semble avoir connu une occupation au paléolithique suite à la découverte, dans les marais, d'un silex taillé daté entre – 100 000 et – 60 000 ans. Une occupation gauloise a été également signalée au sud de la commune par prospection aérienne. Depuis l'antiquité, une des exploitations-clés de l'estuaire, entre la Dives et l'Orne, est la production de sel. Celle-ci disparaît à la suite de l'édit de 1341 de Philippe VI le Valois (1294-1350) qui crée la gabelle et régleme la production du sel.

En 1467, le château est détruit par les Bretons lors de la ligue du Bien Public contre Louis XI.

La mer joue un rôle important avec la pêche jusqu'au XVIIème siècle alors qu'au XVIIIème siècle, elle n'est plus qu'une activité mineure. Les guerres maritimes avec l'Angleterre entraînent la construction de la Redoute en 1779-80. En 1826, la commune accroît son territoire par la fusion avec Le Buisson une petite commune voisine.

Actuellement, au bourg de Merville vous pouvez toujours voir l'église, et la tour du château. L'ancienne poste se situait à côté de l'église Saint-Germain. L'ancienne mairie qui servait également d'école se trouvait à la place de la dernière maison à gauche dans l'avenue de la Batterie. En 1935, la municipalité décide de construire un nouvel ensemble comprenant une mairie et une école sur l'avenue Alexandre de Lavergne qui venait juste d'être percée. Les nouveaux locaux sont inaugurés en 1937.

Franceville

C'est en 1898 que la commune commence son développement avec la création de la station balnéaire.

Une ligne de Tramway reliant Dives à Caen est construite entre 1888 et 1896. Elle a pour but de relier Caen aux stations balnéaires. Le 15 juillet 1892, la partie reliant Dives et Sallenelles est inaugurée. Il semble qu'il n'y avait pas de gare mais un simple abri. Ce n'est qu'en 1923 que la gare est construite et inaugurée le 5 août de la même année. Il est à noter que le financement de la gare est réalisé grâce à une souscription auprès des habitants et d'un emprunt effectué par la mairie. Malheureusement, le coût d'exploitation du tramway étant élevé, la question de son existence vint peu de temps après à l'ordre du jour. Effectivement, à partir de 1932, il est remplacé par un service de car moins coûteux.

La deuxième guerre mondiale voit l'occupation allemande qui laisse de nombreux blockhaus dont certains seront pris par des parachutistes anglais dans la nuit du 5 au 6 juin 44. La plage était rendue inaccessible par les nombreuses "asperges de Rommel" fabriquées grâce à l'abattage systématique de tous les pins de la station.

Au débarquement, Merville-Franceville Plage paie un lourd tribut puisque que près de 80 % de ses habitations sont détruites ou gravement endommagées. De nombreuses villas avaient été rasées par les occupants allemands pour dégager la vue sur la mer. Après la guerre et la Reconstruction, la station balnéaire reprend son essor. Aujourd'hui, elle accueille environs 10 000 estivants l'été pour une population habituelle de 1530 habitants.

La chapelle Notre-Dame des Dunes est d'abord une construction provisoire en tôle construite en 1953 pour remplacer l'église Saint-Germain qui avait été endommagée par la guerre. On prend la décision en 1961 de transformer la chapelle en édifice de culte permanent. On la reconstruit en béton mais en conservant sa forme de tonneau caractéristique. A l'intérieur, la voûte est lambrissée. Le Président Senghor, président de la république du Sénégal de 1960 à 1980 a été fait citoyen d'honneur de la commune le 16 Août 1962. C'est lui qui a offert le vitrail de la chapelle Notre-Dame des Dunes. C'est son jeune fils qui, un peu aidé, en a posé la première pierre. Cette chapelle est aujourd'hui l'église paroissiale de Merville-Franceville Plage.

Musée de la Batterie de Merville 49°16'13" Latitude Nord / 0°11'47" Longitude Ouest

Place du 9ème Bataillon 14810 MERVILLE-FRANCEVILLE

Open: Du 15 Mars au 15 Octobre : tous les jours de **09h30 à 18h30** sans interruption.

Du 16 Octobre au 15 Novembre : tous les jours de **09h30 à 17h30** sans interruption.

*Parking autocars, accès handicapés, WC.
Pour votre information la durée de la visite est de 1h30.
TARIFS : Adultes : 6.00 €.*

De Batterij van Merville, ontzagwekkende versterking van de Duitse landmacht aan de Atlantische muur, lag aan de oostflank van de geallieerde landing op 6 juni 1944. Zonder veel resultaat gebombardeerd, is de Batterij door het Britse 9e Parachutisten Bataljon geneutraliseerd tijdens een onvoorstelbaar dappere aanval.

Ontdek, op deze historisch goed bewaarde plaats, de geschiedenis van de Batterij, door het volgen van een pedagogisch parcours dat U van de ene naar de andere bunker leidt en tekst en uitleg geeft.

Eike 20 minuten, kunt U de hel van de bombardementen en de uitschakeling van de Batterij van Merville beleven. Geluidseffecten, licht, rook en kruitdamp plaatsen U voor een paar minuteen terug in de geschiedenis.

Ten zuiden van Bourg op 2,5km van de kust, bevinden zich twee blockhaus van de Duitse batterij verdedigd door 130 mannen. Vier betonnen schuilplaatsen bezitten vier stukken van 100mm met een bereik van 9 km. De inname van deze batterij, oostelijk georiënteerd naar L'Orne is dus beschouwd als het belangrijkste objectief in de regio na de inname van de brug bij Bénouville et Ranville. De batterij is verdedigd met anti lucht kanonnen, met projectoren en aangevuld met een observatie bunker.

Zeven honderd vijftig parachutisten van het 9e Airborne bataljon onder het commando van luitenant-kolonel Terence B.N. Otway hebben zich gedurende twee maanden zwaar getraind. Op de 6de juni landen de parachutisten om 1uur in de ochtend, slechts twee zweefvliegtuigen, waaronder dit van Otway landden op de juiste plaats, het merendeel is verspreid in de omgeving van de batterij.

Otway slaagt erin om in anderhalf uur 150 manschappen te verzamelen et hij beslist zich te lanceren in de aanval. Om 4 uur 45, na het verlies van ongeveer de helft van zijn manschappen, lanceert Otway een signalisatie raket "doel bereikt" Dit was slechts een half uur voor het hervatten van de bombardementen door de kruiser Arethusa in zee gemeerd. Otway en zijn manschappen ontdekken er slechts oude Tsjechische kanonnen. Het Duitse garnizoen is volledig vernietigd : op 200 mannen, waren 178 mannen gedood of buiten strijd. Deze omgeving blijft omstreden tussen de Britten en de Duitsers, als ook de batterij die zeven keer van hand veranderde tot op 17 augustus. Een museum van de batteij is ondergebracht op de site ter herinnering aan de lef en de moed van Terence B.N. Otway en zijn parachutisten.

Le commandement de la Batterie de Merville fût décapité lors d'un bombardement de la R.A.F. en mai 1944.

Début 44, la batterie de Merville est sous l'autorité du Capitaine Karl-Heinrich Wolter. Son adjoint se nomme Rudi Schaaf. Ils sont épaulés d'un officier et de deux sous-officiers. Peter Timp est l'officier en charge de l'observation. Johannes Buskotte est Sergent-Major et le Sergent Fritz Waldmann doit régler les tirs de la batterie de Merville.

Le 19 mai 1944, le Capitaine Karl-Heinrich Wolter rejoint sa maîtresse. Un bombardement massif visera cette nuit là la Batterie de Merville et rasera l'endroit où le Capitaine et sa maîtresse passaient la nuit. La batterie de Merville aura donc cette nuit là son commandement décapité.

Pour lui succéder, le Lieutenant Raimund Steiner sera nommé à la tête de la batterie de Merville.

- Le SHAEF désigne la batterie de Merville comme objectif prioritaire.

C'est essentiellement la plus grosse des casemates bétonnées de la batterie de Merville, celle de type H 611 qui décida le *Supreme Headquarters Allied Expeditionary Forces* (SHAEF) à classer la position défensive comme objectif vital et prioritaire du D-Day.

Pourquoi ? Car d'ordinaire les allemands ne construisaient pas de telles casemates pour abriter de simples obusiers, en l'occurrence des pièces de 100 mm. En général ces casemates abritaient des canons de 155 mm d'une portée moyenne de 17 km. Aussi les plages du débarquement du secteur Sword, face à Ouistreham Riva-Bella à l'Ouest de l'Orne, se trouvaient directement sous la très lourde menace de la batterie de Merville. Cela signifiait, indubitablement, la possible mise en échec de l'opération Overlord. Il fallait donc à tout prix réduire au silence les canons de la batterie de Merville avant que ne débute, à 06h00 précise, les opérations du débarquement du 6 juin. D'où la classification adoptée par le SHAEF pour la batterie du Lieutenant Steiner. Terence Otway s'était, lui aussi, posé la question concernant le calibre réel des canons de la batterie de Merville, car aucune photo aérienne ne permettaient de les identifier sûrement. Il en parvint à la même conclusion que le SHAEF, en pensant que les allemands n'auraient jamais coulé une telle quantité de béton si la pièce à l'intérieur ne le justifiait pas.

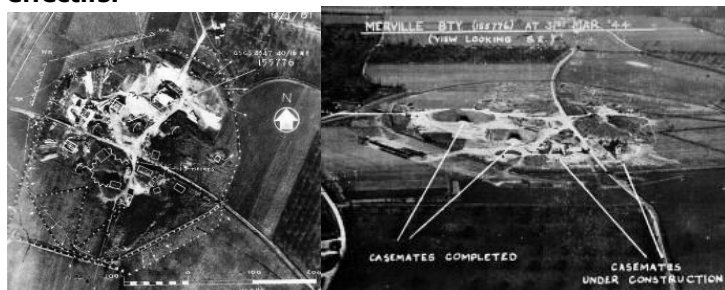
De toute façon, aucun risque ne pouvait être pris pour la plus grande opération aéro-navale jamais imaginée et réalisée.

Par ailleurs, on peut imaginer qu'à l'instar de biens d'autres batteries, les allemands avaient planifié d'installer des canons plus puissants.

Une question du Lieutenant Steiner lors de la dernière visite du General der Artillerie Erich Marcks, son supérieur direct, laisse entendre que de nouvelles pièces étaient, à court terme, attendues...

- La batterie de Merville au 6 Juin 1944

Au 6 Juin 1944, la batterie de Merville dispose sur 5 hectares de lourdes défenses et d'importants effectifs.

Les effectifs de la batterie de Merville se composent de 80 artilleurs du 1./AR 1716 et de 50 hommes du Génie. La batterie est placée sous les ordres du Sergent-Major Johannes Buskotte. Son poste de combat est situé à l'intérieur de la batterie dans le bunker de commandement. Son bunker est relié au blockhaus de commandement du poste de direction de tir occupé par le Lieutenant Steiner sur la plage de Merville-Franceville par des câbles blindés enterrés.

Sa puissance de feu est constituée de ses quatre obusiers de 100 mm abrités sous casemates bétonnées. Poids : 2 900 kg. Portée maximale 10 km. Poids de l'obus : 16 kg. Cadence de tir : 8 coups par minute.

Les défenses sont faites de champs de mines, de doubles réseaux profonds de barbelés, de tobrouks, d'une Flak pouvant être dirigé vers le sol, d'un énorme fossé anti-chars, de tranchées et de multiples bunkers... Ce n'est pas pour rien que le Brigadier James Hill désigna, lors de son briefing au Lieutenant-Colonel Otway, la mission qui lui était assignée comme étant particulièrement infecte !

La construction de la batterie de Merville

Comme ailleurs sur le Mur de l'Atlantique, c'est l'Organisation Todt qui sera en charge de la construction de la batterie de Merville.

L'Organisation Todt (du nom de son créateur Fritz Todt, ingénieur en travaux publics) fit appel à l'entreprise Rittmann pour conduire les travaux. Cette entreprise disposait de bureaux à Houlgate. Comme ailleurs, la main d'oeuvre locale et des travailleurs étrangers furent mis à contribution.

La première casemate bétonnée à être coulée sera la numéro 1 autrement dit celle de type H611, la plus importante des quatre. Suivront les casemates numéro 2, 3 et 4 de type H669.

La casemate H611 nécessita 1400 m³ de béton contre 500 m³ pour les autres. Elle aura également réclamé l'excavation d'environ 800 m³ de terre et il faudra 70 tonnes de fers à béton pour l'armer.

Cette énorme casemate bétonnée sera recouverte de terre pour se fondre dans l'environnement. Elle ressemblera à un vaste tertre.

Les travaux se poursuivront par la construction du bunker de commandement, du bunker pour les hommes, des soutes à munitions. Seront également édifiés : les éléments nécessaires à la mise en batterie d'une flak, des tobrouks pour mitrailleuses, des abris, différents communs et un important fossé anti-tank sera creusé à l'avant des casemates (il restera inachevé car il avait été prévu pour entourer complètement le site).

Naturellement champ de mines et réseaux de barbelés renforceront la défense de la batterie.

Consécutivement à la visite du Feldmarschall Rommel le 6 mars 1944 à Merville, l'Organisation Todt reçoit l'ordre d'accélérer significativement les travaux pour mettre à l'abri les deux obusiers encore exposés à ciel ouvert dans leur encuvement respectif. Les deux dernières casemates bétonnées seront achevées en mai 1944

Descanneville en flammes.

L'intensification des bombardements sur la batterie

De nombreux bombardements furent menés contre la batterie de Merville. Ils iront s'intensifiant au fur et à mesure que le D-Day approchera. Les reconnaissances aériennes montreront également que des bombes d'un certain tonnage restaient inefficaces. Aussi les bombardements deviendront-ils également plus intenses de par le fait que la R.A.F. utilisera des bombes plus lourdes.

La cible étant très proche des côtes, la Flak allemande étant rodée, des erreurs de bombardements eurent lieu. Descanneville en fit la triste expérience au début de la campagne de bombardements...

- La tragédie des Vermughen.

Adrien torturé devant sa femme

Adrien Vermughen (photo de gauche) et Yvonne Vermughen (photo de droite) possédaient la ferme de la Bergerie, une grande ferme. Ils connaissaient comme de nombreux autres agriculteurs de grosses difficultés de pâture pour leurs bêtes. L'origine de leurs ennuis provenait de Rommel qui ordonna l'inondation des basses terres de la Dives. Les herbages manquaient donc de manière critique pour les bêtes.

L'économie de la ferme se trouvait fragilisée à l'extrême et cela inquiétait au plus haut point Adrien Vermughen.

La ferme de la Bergerie était située à quelques kilomètres à l'Est de la batterie de Merville. La nuit du 5 juin, Adrien Vermughen habitué aux tirs de défenses anti-aérienne et aux explosions des bombardements à répétition ne tarda pas à prêter l'oreille à un très ample bourdonnement d'avions inhabituels... Et puis les tirs de la Flak semblaient devenir plus rageurs. Il se décida alors à sortir dans la cour. Il scruta le ciel et rapidement il lui sembla apercevoir des hommes parachutés. Adrien Vermughen était convaincu que les forces de Libération allaient débarquer... Sachant les Marais inondés, il se dit qu'il enverra, dès le jour levé, son vacher, avec un bateau, partir à la recherche d'hommes qui seraient à repêcher... Au matin, le vacher des Vermughen amena sa barque près de Terry Jepp qui se montrait, avec quelques autres parachutistes, en très grande difficulté. Ces hommes depuis environ 03h00 du matin menaient une lutte acharnée pour ne pas périr dans les eaux glaciales du piège tendu par Rommel. Ils se dirigeaient comme ils pouvaient dans la direction de la ferme des Vermughen qu'ils avaient distinguée dans la nuit. Une fois à bord de la barque, ils ne furent pas longs à rejoindre la ferme de la Bergerie. Il ne fallait pas traîner dans les parages, le D-Day avait commencé et de nombreux renforts allaient affluer dans le secteur. Adrien et Yvonne Vermughen eurent tout juste le temps de cacher les parachutistes : des allemands pénétraient dans la ferme. Sueurs froides, coeurs qui battent fort et respirations coupées. Les allemands repartirent, ils ne venaient que chercher des provisions. Au fil des heures, des jours, d'autres parachutistes britanniques et canadiens arrivèrent à la ferme. Adrien et Yvonne Vermughen, les jours passants, ne refuseront personne. Puis la date du 5 juillet arriva et avec elle l'heure de moments tragiques. Les rumeurs se répandaient très vite et les allemands attaquèrent la ferme de la Bergerie. Il n'y avait plus, le 5 juillet, de parachutistes cachés à la ferme de la Bergerie et malgré tout les allemands se livreront à leurs sinistres représailles. Pour ne parler que des Vermughen, Adrien sera torturé devant sa femme. Arrêté, il sera fusillé. Yvonne Vermughen sera emprisonnée et la ferme rasée.

- Terry Jepp

Private du Royal Army Medical Corps

Terry Jepp sauta de son Dakota en ayant pour mission de participer à la mise sur pied du Poste de Premier Secours à la Batterie de Merville. Il se demandera rapidement, après avoir sauté de son Dakota, si il allait piquer droit dans la Manche tant l'étendue d'eau sous ses bottes était vaste. Il arriva au contact de l'élément liquide et plongea d'un coup dans l'eau glaciale. Il lutta longtemps pour échapper à la volonté d'engloutissement du Marais fétide. Avec quelques hommes retrouvés, comme nous l'avons évoqué au-dessus, il gagna la ferme de la Bergerie avec l'aide du vacher des Vermughen. Il ne restera pas longtemps à la Bergerie et repartira le soir même pour rejoindre au plus vite le 9ème Bataillon et pour éviter tout danger tant pour lui que pour les Vermughen. Sur le trajet vers la Batterie de Merville il tombera sur une patrouille allemande qui ouvrira aussitôt le feu sur lui. Il sera blessé grièvement à la jambe et fait prisonnier. Il sera soigné à Paris. Puis, il s'évadera et parviendra à regagner l'Angleterre. Il reviendra en Normandie et retrouvera Yvonne Vermughen qui a été emprisonnée six mois par les allemands.

Pegasus Bridge in Ranville. Ik rij een hele tijd langs de kustlijn van Ouistreham en kom zo langs het casino dat in de oorlog is plat gebombardeerd door de geallieerden. Een tafereel dat ook voorkomt in *The Longest Day*. Alleen situeerde het filmcasino zich in een andere gemeente. Van de oorlog is er in Ouistreham echter niet echt veel meer te zien. Het is een bloeiende kuststad geworden.

Pegasus Bridge is de gekende brug uit *The Longest Day*. Ze ligt over de rivier de Orne in Ranville. Ik parkeer naast het Memorial Pegasus. De brug zelf is inmiddels vervangen door een nieuwere tweelingbrug. De authentieke brug staat in het openluchtgedeelte van het museum. Het museum geeft een goed beeld van de mannen van de 6e Britse luchtluchtdivisie. Je kan zien waar ze met hun zweefvliegtuigen landden.

Hefbrug van de Langste Dag

De inname van de brug over de Orne bij Ranville en van de brug over het kanaal van Caen bij Bénouville vormt ongetwijfeld de bekendste missie van de Zesde Britse Luchtdivisie. Honderdtachtig soldaten van het Britse regiment Oxs and Bucks, onder leiding van Major John Howard, namen de brug van Bénouville in beslag net nadat ze na middernacht, op 5 juni, op enkele meters afstand van de brug met zweefvliegtuigen waren geland. De inname van de brug over de Orne (gebouwd in 1871 door Gustave Eiffel) bij Ranville verliep net zo succesvol. In minder dan tien minuten was de missie geslaagd. Door de schadevrije inname van de bruggen konden de geallieerde versterkingstroepen doorstoten.

Aan het hoofd van de versterking stonden de Groene Baretten, onder leiding van generaal Lord Lovat, met voorop doedezakspeler Bill Millin. Onder de Groene Baretten bevonden zich 177 Fransen onder leiding van commandant Kieffer.

Na de oorlog gaven de Fransen aan de brug over het kanaal van Caen de naam "Pegasus Bridge", ter nagedachtenis aan de Britse soldaten die de brug hadden ingenomen en die op hun mouw het insigne van Pegasus droegen, het gevleugelde paard uit de Griekse mythologie. Dit insigne was gekozen door de Britse schrijfster Daphné du Maurier, echtgenote van generaal Frederick Browning, die de leiding had over alle luchtdivisies tijdens de Tweede Wereldoorlog.

In 1961 werd de brug beroemd dankzij de film van Darryl Zanuck, "The Longest Day".

De brug Pegasus Bridge werd in 1994 vervangen door een nieuwe brug en staat nu tentoongesteld in het park van het Pegasus Memoriaal.

Het museum is alle dagen geopend en biedt een rondleiding van ongeveer 1 uur 15 langs de geschiedenis van de landing in Normandië en van de Pegasus Bridge
 Individuele toegangsprijzen
 Volwassenen 6.50 €

Zesde Luchtdivisie

Het Pegasus Memoriaal is een museum ter ere van de mannen van de Zesde Britse Luchtdivisie, de "Rode Baretten". Hun missies op 6 juni 1944, D-day, in Normandië worden hier getoond.

De divisie stond onder leiding van generaal Richard Gale en bestond uit parachutisten en

luchtlandingstroepen die door Horsa- en Hamilcar-zweefvliegtuigen werden overgevlogen. De taak van deze divisie was om de oostflank van de landingsstranden te verdedigen tegen de Duitse tegenaanvallen uit die richting.

De missie van de Zesde Luchtlandingsdivisie had drie doelen :

- Het zonder schade innemen van de bruggen over het kanaal van Caen in Bénouville en over de Orne in Ranville om het oversteken van de geallieerde troepen die van de stranden kwamen, mogelijk te maken..*
- Het innemen van de batterij van Merville, met vernietiging van de kanonnen om het schieten op het Sword-strand bij Ouistreham en in de richting van de geallieerde vloot op zee onmogelijk te maken.*
- Het positie innemen op de hoogtes ten oosten van de Orne en het vernietigen van de bruggen over de Dives.*

Alle missies werden met succes uitgevoerd, voor de ochtend, ten koste van zware verliezen. Meer dan 2.000 soldaten liggen nu begraven op het kerkhof van Ranville, op enkele kilometers van het Pegasus Memoriaal.

Memorial Pegasus (- Ranville) Avenue du Major Howard 14860 Ranville

Ingehuldigd op 4 juni 2000 door ZKH De Prins van Wales, de Memorial Pegasus is gewijd aan de mannen van de 6e Airborne Division en hun heldhaftige optreden tijdens de Slag van Normandië 1944.

De Memorial is nu de houdster van de oorspronkelijke Pegasus Brug. De verzameling van historische objecten neemt voortdurend toe in omvang en de nauwkeurige historische informatie wordt gegeven door de Britse "Airborne Assault Normandië Trust".

Bezoekers van het museum genieten van het moderne design en krijgen een grote hoeveelheid aan informatie over de vitale rol die de 6e Airborne Division tijdens het aanhouden van zware verliezen had tijdens de landing in Normandië in 1944.

Geschiedenis van de Pegasus Bridge

Verschillende bruggen werden gebruikt in het Kanaal van Caen naar de zee van 1856. De ophaalbrug van Benouville werd gebouwd in 1934 en werd omgedoopt Pegasus Bridge in 1944 ter nagedachtenis van de soldaten van de 6de Airborne Division die deze bruggen hebben veroverd. Hun embleem was Pegasus, het gevleugelde paard.

De brug werd verlengd met 5 meter in het begin van 1960, toen het Kanaal werd verbreed. De brug werd gebruikt tot 1993 en werd vervangen in het volgende jaar vervangen door een sterkere brug met een veilige en moderne constructie die meer aangepast is aan het huidige verkeer.

De oorspronkelijke Pegasus brug was de eerste brug die bevrijd werd in 1944 op continentaal Frankrijk.

“Heel goed verzorgd museum. Ik was ruim voor opening aanwezig en bij binnenkomst werd voor mij alleen! in het nederlands! uitleg gegeven over de slag omtrent Pegasus Bridge. Daarna kreeg ik een rondleiding door de rest van het museum. Zeer interessant en persoonlijke benadering van de medewerkers “

Van Ranville verder naar Ouistreham

Ouistreham.

Ouistreham 14150 7 Meningen / Beoordeling: 6.4

CP Aire Municipal Boulevard Maritime ? Mix-parking N 49.28716 W -0.24968 C

45 ? onbekend 24-uur 01/01-31/12 +33 2 31 97 18 63

aan de kust, veel geluidshinder van de ferries - regelmatig politiecontrole - restaurant - centrum 650m

€ camper 8,- [credit card] – sani 0,- water 0,- *2012

Leenen hugo:

Via Cabourg rijden we naar **Ouistreham**, het is dinsdag 2 september. Caen laten we letterlijk links liggen. De Orne over, wat een moeilijke zoektocht om op de camperplaats in Ouistreham te geraken. Die gps stuurt ons over een onmogelijke brug, daar in het midden kan ik niet verder, achteruit is een hele onderneming, de politie passeert ... oef, ze reageren niet. Uiteindelijk vinden we dan toch de plaats naast de indrukwekkende inham van de Orne of het kanaal voor zeeschepen erlangs.

De camperplaats is echt wel dicht bij dat zeeschepenkanaal gelegen. Reusachtige **passagiersschepen** zoals de Mont-Saint-Michel, die heen en weer vaart naar Plymouth, leggen aan en eindeloze rijen wagens, campers en vrachtwagens ontschepen. Passagiers worden opgehaald met bussen. De camperplaats biedt een goed gelegen uitzichtpunt op dit schouwspel. De haven is bijzonder beveiligd : pinnesdraad, camera's langs alle kanten. Wij staan echt wel dichtbij.

Ici, le Général de Gaulle débarque le 14 juin 1944 - het **Britse** landingsgedeelte **Sword** - en hiermee zijn wij ook vertrokken voor enkele dagen tweede wereldoorlog en de fameuze **landing op Normandië, 6 juni 1944.**

Goed en vlot leesbaar boekje : **Historische route, Normandië, in de voetsporen van de geallieerden.** Uitgeverij Aad Spanjaard, ISBN 90-389-1693-0. In alle toeristische diensten nederlandstalige brochures te koop : **Historische plaatsen van de slag om Normandië.**

Ik parkeer me op de parkeerplaats naast de ferryhaven en ga op verkenning uit. Er zijn twee oorlogsmusea: het Musée N° 4 Commando en het Musée Altantic Wall. Ik kies er het tweede uit. Het is een grote bunker die dienst deed als commandopost. Hij is wonderwel in goede staat en nog heel wat van de originele toestellen zijn bewaard, vb. de luchtzuiveringsinstallatie die de lucht zuiver diende te houden als de bunker volledig afgesloten was bij aanvallen. In vergelijking met de bunkers en batterijen die ik gezien heb in de duinen van Normandië, staat de bunker van Ouistreham echte 'zonevreemd' in het midden van een woonwijk. De impact is veel minder groot door de stedelijke drukte. Op de andere locaties zorgt de stilte van de duinen en de zee voor een sereniteit die het indruk die ze nalaten nog versterkt.

Sword Beach

"Sword" is het meest Oostelijk strand van de vijf. Codenaam voor de landing op de stranden van "Ouistreham", "Colleville-Montgomery-Plage", "Hermanville", "Lion-sur-Mer", "Langrune" en "St-Aubin". Dit is een Britse Sector maar ook ondersteund door Franse troepen en ook allerhande nationaliteiten waaronder ook Belgen.

Hier vinden we de 3de divisie Britse infanterie terug onder leiding van "Generaal Majoor T.G. Rennie, hun missie:

1. Zo vlug mogelijk "Caen" innemen

2. Verbinding leggen met de 6de divisie parachutisten

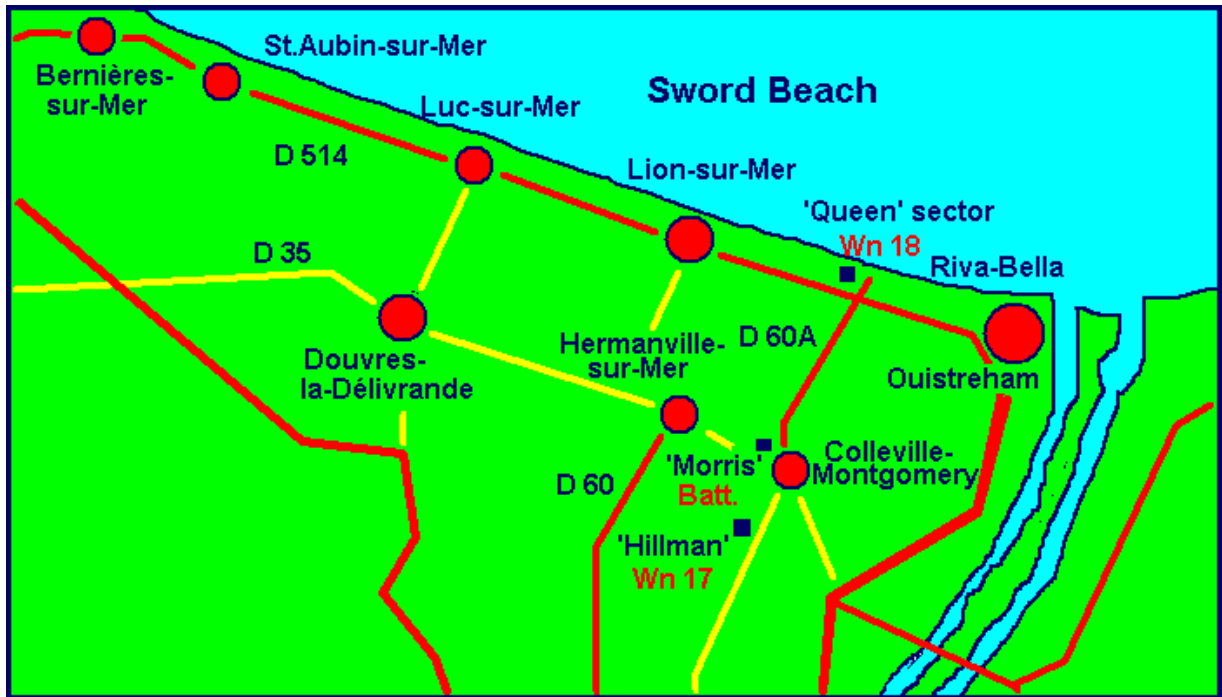
Eerste aanval om 07.30 tussen "Lion-sur-Mer" en "Ouistreham".

De 6de divisie van Generaal Gale heeft voor taak de 21de Panzerdivision ten zuiden van Caen verzet te bieden zodat Generaal Rennie genoeg tijd heeft om zich aan wal te vestigen. Kort na Middernacht hebben zij al de brug van "Bénouville" intact kunnen innemen, deze brug over de Orne is van zeer strategisch belang voor de geallieerden.

De troepen van Rennie nemen om 9.30 uur "Hermanville" in op 3 km van de kust, tegelijkertijd zet de Franse commando van Commandant Kieffer de aanval op Ouistreham in om de verbinding met "Bénouville" tot stand te kunnen brengen. Ze zullen "Bénouville" bereiken om 12.30 uur.

De Britten zetten dan de aanval op de 21de Panzerdivisie. Dankzij de overmacht van de geallieerden in de lucht zullen de Duitse reserves pas laat in de nacht aankomen, ze hebben geen brandstof meer en kunnen niet meer geravitailleerd worden. De Britten hebben zich stevig ingeplant maar "Caen" zal uiteindelijk pas op 9 juli vallen.

SECTOREN VAN DE BRITTEN EN HET GEMENEBEST: 'SWORD', 'JUNO' EN 'GOLD'

SWORD BEACH, OUISTREHAM

Begin uw bezoek aan Ouistreham, in de SWORD sector, met het Musée Le Grand Bunker. Deze vuurgeleidingsbunker was verantwoordelijk voor het begeleiden van de batterijen die de havenmond van Ouistreham bestreken. Pas op 9 juni werd de toren, onder leiding van luitenant Bob Orell van de Royal Engineers, met drie man aangevallen. De zware deuren werden met explosieven eruit geblazen. Deze operatie alleen al duurde vijf uur! Constant werden de aanvallers bestookt met machinegeweer vuur en handgranaten die van de toren werden geworpen. Eenmaal binnen gaf het garnizoen, van 50 man, zich over en de laatste verzetshaard van Ouistreham was daarmee opgerold.

Musée Le Grand Bunker en een 88mm Flak kanon

Het 17 meter hoge gebouw is nu weer ingericht in de staat van de 6de juni 1944. De 4 verdiepingen hoge toren huisvest een luchtverversingskamer, onderkomens voor de manschappen, een eerstehulp post en de vuurgeleidingskijker op de bovenste verdieping. Een opvallend kleinood, in een vitrine, is het papier waarop de eerste waarneming staat gekrabbeld; *'Duizenden schepen waargenomen, ZE KOMEN!'*.

De LCM gebruikt voor de film 'Saving Private Ryan'

Rond de enorme toren staan enkele voertuigen en een V1 opgesteld. Eén van de opvallendste voertuigen is een LCM landingsvaartuig. Deze blijkt gebruikt te zijn in de speelfilm 'Saving Private Ryan'

Het casino dat figureerde in 'The Longest Day' is hier niet (meer) te vinden. Wel is aan de kustweg, 200 meter ten westen van het huidige casino, een monument te vinden op een Duitse bunker 'cupola' om de gevallen strijders van de Vrije Franse Commando's te gedenken die de aanval op het casino uitvoerden. In Ouistreham is verder weinig meer te vinden van de strijd.

OUISTREHAM Musée N°4 Commando
Place Alfred Thomas - 14150 OUISTREHAM
Tél. 02 31 96 63 10

e-mail : info@musee-4commando.org

<http://www.musee-4commando.org>

Ce musée retrace l'épopée des premiers commandos qui débarquèrent à Sword Beach le 6 juin à l'aube avec parmi eux, le 4ème Commando francobritannique, et le commandant français Philippe Kieffer.

Ouvert tous les jours du 15/03 au 31/10.

Musée du Mur de l'Atlantique
Avenue du 6 juin - 14150 OUISTREHAM
Tél. 02 31 97 28 69 - Fax 02 31 96 66 05

e-mail : bunkermusee@aol.com

<http://www.musee-grand-bunker.com>

Musée installé dans un ancien poste de direction de tir du Mur de l'Atlantique. Cette tour de béton, unique en son genre, a été restaurée et réaménagée afin de lui redonner l'aspect qu'elle avait le 6 juin 1944.

Ouvert du 07/02 au 03/01.

WN 17, HILLMAN COMPLEX

Keer terug naar de D 60A (Grande Rue) en zak deze verder af. Als u bijna aan het einde komt van Colleville –Montgomery komt u op een splitsing, houdt links aan (als het goed is ziet u een bordje met 'Hillman' staan, volg dit) de Rue du Régiment Suffolk. Kort nadat u Colleville verlaten heeft verschijnt aan de rechterzijde van de weg Widerstandnest Wn 17 het complex 'Hillman'.

Het bestond uit twaalf bunkers waarin 150 man van de 736 Grenadier Regiment actief waren onder leiding van Colonel Krug. Het complex lijkt klein, maar bleek een lastig obstakel voor de Britten richting Caen. Deze stad zou eigenlijk op D-Day ingenomen moeten worden, maar twee wegen die daar naartoe leidden, vanaf Colleville en Hermanville, liepen langs Wn 17. De aanval werd op 6 juni geopend door het 1st Battalion, Suffolk Regiment. Nadat dit regiment geland was op Sword Beach en de vier kazematten van Morris hadden ingenomen werd rond 13.00 uur de aanval ingezet. Maar de oppositie was te vasthoudend. Om 16.00 uur werd, na een artillerie bombardement, een tweede aanval, ondersteund door tanks, ingezet. Ondanks dat het complex op 6 juni niet ingenomen werd, was er van verzet bijna geen sprake meer. Toen Krug en zijn mannen zich de volgende dag overgaven had de strijd aan Britse zijde 10 doden en 25 gewonden gekost.

Vanwege dit oponthoud konden de Duitse troepen rond Caen zich versterken en de Britten (nog) tegenhouden.

LA BRECHE D'HERMANVILLE, 07.25 UUR

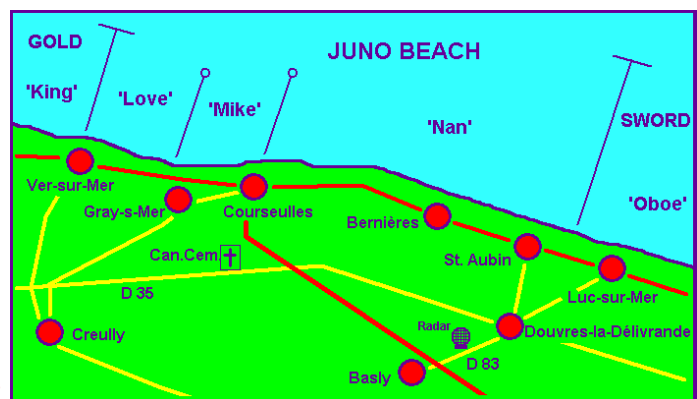
Aan de oostkant van Hermanville staat deze Centaur met 95mm houwtzer

Dit is nog steeds *Queen* sector in het midden van 'Sword'. Dankzij de 21 DD tanks die het strand haalden (twee gingen verloren) en de 'Funnies' ging de landing hier vrij voorspoedig. Dit is het strand waar Lord Lovat met zijn 1st Special Service Brigade aan land kwam. Om 08.20 uur landde hier het No 4 en No 6 Commando onder de doedelzakklanken (Highland Laddie) van Bill Millin.

SWORD BEACH, QUEEN SECTOR, LA BRECHE D'HERMANVILLE, TOEN EN NU

Er waren wel mijnenvelden, maar dankzij de 'Deutsche Gründlichkeit' waren deze keurig gemarkeerd! Tijdens de landing voltrok zich een drama toen Duits vuur verscheidene uit landingsboten springende commando's neermaaide. Schreeuwend werd om eerste hulp geroepen maar dit ging verloren in het tumult. Een CRAB tank reed met draaiende mijnveegvlegel een landingsboot uit. Deze had de gewonde en stervende mannen niet in de gaten en zwipte er dwars doorheen, zeker zo'n 10 à 12 man werden tot moes gebeukt. Lord Lovat's No 6 Commando trok snel landinwaarts om de para's bij [Pegasus Bridge](#) te versterken. Lord Lovat's Brigade zorgde voor veel verwarring bij de Franse bevolking door de labels op hun uniformen. Deze droegen namelijk de letters 'SS' van 'Speciale Service'. Dit werd later veranderd.

SECTOR 'JUNO' 6 JUNI 1944, 07.45 UUR

De Canadese 3rd Division (15.000 man) en 9.000 ondersteunende Britse troepen werd de sector 'JUNO' toegewezen. De sector begon bij St-Aubin-sur-Mer en liep tot aan La Rivière (Ver-sur-Mer). Na het inleidende bombardement, eerst door de Britse en later door de Amerikaanse luchtmacht, namen 11 marineschepen de kustlijn onder vuur. Ondanks het verzet van de Duitsers wisten de Canadezen het grootse stuk grondgebied te bezetten van alle eenheden die die dag landden (tot bijna 10 kilometer het land in). Helaas kon geen aansluiting gemaakt worden met de sector 'SWORD'.

LUC-SUR-MER/PETIT ENFER

Hier is de grens van SWORD met JUNO Beach. Dit was het gat waar in de avond van de 6de juni een klein onderdeel van het 12. SS Panzer Division '*Hitler Jugend*' de defensie op zich nam. De geallieerde eenheden wisten die nacht de Duitse eenheid te omcirkelen en de volgende dag werd deze uitgeschakeld mede dankzij een landing van de 46th RM (Royal Marines) Commando om 09.00 uur 's morgens op de 7de juni.

Hierboven werd al even de 12. SS Panzer Division '*Hitler Jugend*' aangehaald. Deze eenheid was verantwoordelijk voor verschillende oorlogsmisdaden tegenover Canadese soldaten (zij vermoordden zeker 156 Canadezen terwijl deze krijgsgevangen waren). Deze link brengt u naar [Abbaye d'Ardenne](#) waar 20 onfortuinlijke Canadese soldaten werden omgebracht.

DOUVRES RADAR STATION: 6 T/M 17 JUNI 1944

Het Würzburg radar station van Douvres ligt in het gat tussen SWORD en JUNO, tussen de plaatsjes Douvres-La-Deliverande en het westelijke Basley en Bény-sur-Mer aan de D 83 (route de Bény). Hier is een klein museum gevestigd en sinds enkele jaren staat er ook weer een Würzburg radar. Het is geopend in de maanden juli en augustus.

De radarpost werd destijds bemand door 200 man Luftwaffe personeel. Het was de taak van het North Shore (New Brunswick) Regiment om de post in te nemen. In de vroege morgen van de 7de juni om 07.00 uur werd de aanval ingezet. De verdediging was hardnekkig. Aan het eind van die middag werd het North Shore terug getrokken en het 5th Battalion Black Watch (51st Highland Division) ingezet maar deze kon ook geen doorbraak forceren. General Dempsey, commandant van het 2de Britse Leger, gaf opdracht om de radarpost met alle middelen te proberen uit te schakelen. De Duitsers konden vanuit deze post alle bewegingen van het Britse leger bekijken en door rapporteren. De 51st Highland Division werd de volgende dag weer ingezet met hulp van het 80th Assault Squadron RE, weer zonder succes.

Op 11 juni probeerde het 48th RM Commando de radarpost in te nemen. Maar de aanval werd niet doorgezet. Pas op 17 juni werd met hulp van het 22nd Dragoon, 41st RM Commando en het 26th Assault Squadron RE de aanval echt ingezet. Met het inzetten van vier vlegel tanks, om de mijnen op te ruimen, en 12 AVRE tanks, om de bunkers met mortieren te beschieten, werd eindelijk na een kort maar heftig gevecht de radarpost ingenomen. Acht tanks werden beschadigd en vier afgeschreven. Er waren 'slechts' 12 slachtoffers gevallen, maar het had wel 11 dagen geduurd voor men de post had uitgeschakeld.

ST.-AUBIN-SUR-MER

Na het bezoek aan de radar keert u terug richting de kust, naar St.-Aubin-sur-Mer. Maak even een stop bij de kleine kazemat waarin nog steeds het 5cm KwK opgesteld staat. Aan één kant van de kazemat kunt u nog steeds de schade zien die een Petard mortier vanaf een AVRE tank veroorzaakt heeft.

St-Aubin-sur-Mer, Toen en Nu

BERNIÈRES, 08.15 UUR

Dit was het object voor de Queens Own Rifles of Canada van het 8th Canadian Brigade Group. Hier vielen de meeste Canadese slachtoffers. Vanuit hun betonnen bunkers hadden de Duitsers een vrij schietgebied. De landing hier was om 08.15 uur zonder tank ondersteuning en 200 meter te oostelijk en direct in front van een 'Widerstandnest'. De eerste golf Canadezen verloren de helft van hun manschappen. Dankzij een kanonneerboot, die bijna het strand op kwam, werden de Duitsers tot zwijgen gebracht.

Het eerste bevrijde huis van Bernières, Toen en Nu.

Toen 10 minuten later de volgende golf het strand bereikte, het Regiment de La Chaudière, waren alleen nog sluipschutters actief. Wat de bewoners van Bernières verbaasde was dat de 'Tommies' Frans spraken! Het was een franstalig Canadees regiment. Eén hardnekkige geschutsbunker werd door een bulldozer vanachter 'aangevallen' en vol geschoven met zand. Bij 'het eerste bevrijde huis' staat het monument dat herinnert aan de landing door de Canadezen. Ongeveer 250 meter naar het oosten staat een Duitse bunker met meer (aangetaste) herinnering plaquettes.

COURSEULLES-SUR-MER, 08.00 UUR

Hier, op dit gedeelte van JUNO Beach, landde het 7th Canadian Brigade Group om 08.00 uur. Ondanks het verzet verliep de landing hier vrij voorspoedig. Ook omdat de meeste DD tanks hier op korte afstand werden gelost (800 meter). In 1970 is een DD Sherman tank buiten de kust geborgen en dient nu als memorial in Courseulles.

In Courseulles-sur-Mer is ook het *Centre Juno Beach* gevestigd (zie foto hierboven). Om dit te bereiken, steekt u de grote brug over bij de haven en vervolg uw weg over de D 514. Na een lange bocht naar links, neemt u de eerste afslag naar rechts (250 meter na de brug). Steek weer een (smalle) brug over en ga rechtsaf. *Centre Juno Beach* is een modern museum. Verwacht hier geen zalen met poppen in militaire kleding of vitrines vol wapens. Het is een centrum van voorlichting met aandacht voor de landingen door de Canadezen hier, en hoe het Canadese land en haar cultuur zich tot op heden heeft ontwikkeld.

Courseulles-sur-Mer – Juno Beach bezoeken..?

Toch maar niet

Na 20 minuten rijden langs Gold Beach kom ik aan in Courseulles-Sur-Mer, beter gekend als Juno Beach. Hier landden de Canadezen op 6 juni 1944. Ik breng een bezoek aan het Juno Beach Centre. Het centrum is vrij nieuwe, opgericht in 2003. Het vertelt de geschiedenis van Canada en de inbreng van de Canadezen in de bevrijding van Europa. Het begint met een filmreportage die wat doet denken aan de 360° van Arromanches, alleen veel kleiner. Het museum zelf loont zeker de moeite al krijg ik na een uur wel hoofdpijn van al die kleuren op de panelen. Je mist hier de zwart/wit-soberheid van het museum in Utah Beach. De vele projecties met getuigenissen en de vele beelden zijn dan wel weer impressionant.

Graye sur Mer, het begin van Juno beach, waar de Canadezen landden. Direct aan het begin van dit strand naast de haven vind je een fantastisch mooi museum over Juno beach. Een belangrijk deel van het museum besteedt aandacht aan de ontwikkeling van Canada en de bijdragen die de Canadezen leverden aan de tweede wereldoorlog. Heel bijzonder en wat wij niet wisten was de 'invasie' van o.a. de Canadezen in Dieppe op 19 augustus 1942. Deze slag loopt voor de geallieerden uit op een ramp. De geallieerden werden tijdens de verkenningsaanval opgewacht door de Duitsers. Er komen ongeveer 3.500 soldaten om het leven, voornamelijk Canadezen. Doel van deze slag was o.a. om de slagkracht van de Duitsers aan de Atlantic Wall te testen (...) ter voorbereiding op de grote invasie. Voor het museum staan verschillende zuilen met alle gevallen Canadezen tijdens D-Day.

GRAY-SUR-MER

Als u vertrekt vanaf het *Centre Juno Beach* in Courseulles-sur-Mer, ga dan niet linksaf de brug weer over, maar ga rechtdoor langs de duinen. Ongeveer 50 meter na de kruising is een strandopgang, parkeer hier.

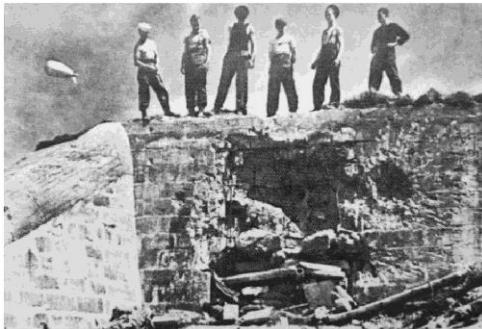
'Cosy's Pillbox', de scheefgezakte H 612 kazemat

Ga de strandopgang door. Halverwege ziet u rechts een enorme kazemat scheef gezakt in het zand liggen.

Dit is de zogenaamde 'Cosy's Pillbox', vernoemd naar Sergeant Cosy die hier sneuvelde tijdens de zware gevechten rond deze kazemat. Een bord met verklarende tekst geeft het volgende: 'Cosy had de opdracht gekregen om met 15 andere Canadezen van de Royal Winnipeg Rifles om deze kazemat uit te schakelen. Met machinegeweren en handgranaten werd dit doel

ingenomen, waarbij Cosy dodelijk in de longen werd getroffen. Korte tijd later kwamen zo'n 150 man aan genie troepen hier die springladingen aanbrachten. De enorme explosie verplaatste de kazemat en deze zakte scheef in het zand. De Duitsers van dit complex gaven zich daarna over'. Maar klopt dit wel?

Toch plaats ik een kanttekening bij bovenstaand verslag. Ik vond een foto van deze kazemat, een H 612 met 7,5cm kanon, van na de strijd. Bovenop poseren zes mannen, zo te zien van de marine. Op de achtergrond hangt een sperballon. Bij bestudering van deze foto met een foto van het heden ziet men veel overeenkomsten. Het duidelijkst is de vorm van de blokken in de zijbeschermende borstwering die bewijzen dat we hier met dezelfde kazemat te maken te hebben. En wat valt dus vooral op, dat de kazemat helemaal niet is weggezakt in het zand. Dit zal waarschijnlijk door de jaren heen door erosie van het duin zijn gekomen.

'Cosy's Pillbox', Toen en Nu,

Vervolg uw weg langs de duinen westwaarts tot een honderd meters voorbij het enorme Lotharingen kruis. Stop hier bij de strandopgang waar een AVRE-Churchill tank staat

In deze sector vielen 128 slachtoffers aan Canadese zijde. Achter de DD tanks die hier landden kwamen de AVRE tanks om 07.55 uur. Met vlegel tanks en bruggenleggers werd hard gewerkt rond de Duitse bunkers. De restanten zijn hier nog te vinden. Bij deze 'EXIT' was een anti-tank put gegraven en vol water gezet. Een AVRE tank zou zijn, aan de voorzijde meegevoerde bos hout erin gooien toen de rand het begaf en de tank het gat inschoof. De tank liep vol water en de zes bemanningsleden wisten ternauwernood de tank te verlaten. Ze verscholen zich achter een duin tegen het Duitse vuur. Een mortiergranaat viel tussen de mannen en vier van hen werden gedood. De twee gewonde overlevenden werden in die middag terug naar Engeland vervoerd. De tank was helemaal onder water verdwenen. Het gat werd later opgevuld met puin en hout en de tanks reden over hun soortgenoot het strand af. De Churchill bleef tot 1976 onder het wegdek begraven. Sindsdien is de tank opgegraven en staat nu als monument opgesteld bij de stranduitgang.

AVRE-Churchill MK VIII (Armoured Vehicle Royal Engineers) nabij Gray-sur-Mer

Het Canadase oorlogskerkhof nabij Riviers/Bény-sur-Mer, hier liggen 2.044 Canadese soldaten

20 Canadese doden in de Abbaye d'Ardenne

De gevreesde SS deed haar naam eer aan tijdens de eerste dagen en weken na de landingen in Normandië. Er wordt algemeen aangenomen dat zeker 156 Canadese gevangenen zijn geëxecuteerd door de 12. SS Panzer Division 'Hitler Jugend'. Eén van de bekendste plekken in Normandië die zo'n lafhartige daad herdenkt, is te vinden in de Abbaye d'Ardenne. In deze abdij aan de noordwest grens van Caen, nabij het gehucht Cussy (2 kilometer oostelijk van Authie), werden zeker 20 soldaten omgebracht en wordt melding gemaakt van 27 vermoorde gevangenen.

De Abbaye d'Ardenne

De binnenplaats, de eerste opvang van de krijgsgevangenen

Op het einde van 6 juni, 1944, was de Canadese eenheid North Nova Scotia Highlanders geassisteerd door de 27th Canadian Armoured Regiment (CAR) The Sherbrooke Fusiliers opgerukt tot aan Anisy, 8 kilometer ten noorden van Caen. De volgende ochtend rukte de eenheid verder op naar Buron en Authie waar ze in gevecht kwamen met de 12. SS Panzer Division. 37 Canadezen werden gedood, waarvan 23 nadat ze hun wapens hadden afgelegd. De slachtoffers moesten van de jeugdige Duitse eenheid blijven liggen waar ze lagen, ondanks dat de bevolking deze wilde begraven. De gesneuvelde jongens werden platgewalst door voorbij trekkende tanks en andere voertuigen. Gevangenen genomen Canadezen werden afgevoerd naar de abdij d'Ardenne die zich snel vulde met krijgsgevangenen. Dit was het hoofdkwartier van, SS-Standartenführer Kurt Meyer, commandant van het 25. Panzer Grenadier Regiment, 12. SS. Terwijl de gevangenen werden verplaatst naar Bretteville-sur-Odon, werden er 11 uitgepikt om achter te blijven. Van de Highlanders waren dat; Private Ivan Crowe, Private Charles Douchette, Corporal Joseph MacIntyre, Private Hollis McKeil (gewond geraakt nabij Buron) en Private James Moss. Van de 27th CAR werden aangewezen; Trooper George Gill, Trooper Thomas Henry, Trooper James Bolt, Trooper Roger Lockhead, Trooper Harold Philip en Lieutenant Thomas Windsor. De laatste vier behoorden tot één en dezelfde tank die uitgeschakeld was.

De volgende dag, 8 juni, werden de mannen één voor één naar het kleine tuintje aan de westkant van de abdij gebracht. Hier werden ze binnen tien minuten omgebracht. Ondertussen waren nog zeven Canadezen gevangen genomen. SS-Standartenführer Kurt Meyer, was uitgeput en kort aangebonden door de constante gevechten en verliezen die hij moest lijden. De opmerking dat de gevangenen alleen maar hun karige rantsoenen kwamen opeten, was voldoende om ook deze mannen te vermoorden. Na een korte onderling afscheid werden Private Walter Doherty, Private Reginald Keeping, Private Hugh MacDonald, Private George McNaughton, Private George Millar, Private Thomas Mont en Private Raymond Moore door het hoofd geschoten door een SS korporaal.

Op 17 juni werden twee Canadese soldaten van de Stormont, Dundas and Glengarry Highlanders, Lieutenant Fred Williams en Lance-corporal George Pollard opgepakt en afgevoerd naar de abdij d'Ardenne om nooit meer levend terug gezien te worden. Ondanks dat de geallieerde macht zo dicht op Caen zat, duurde het nog tot 8 juli dat eenheden van de Regina Rifles de abdij wisten te bevrijden. Deze groep ontdekte het lijk van Lieutenant Fred Williams.

In september 1944 keert de boerenfamilie, die sinds de jaren 20 aan de abdij verbonden was, terug. Deze familie, Vico, zat in het gewapende verzet en moest de abdij inderhaast verlaten nadat de vader en moeder gearresteerd werden door de Gestapo. Jacques Vico (18) en nog een broer weten de verborgen wapens nog uit de abdij te smokkelen voor de Gestapo deze kan

vinden. De familie Vico probeert in de ruïnes van de abdij het leven weer op te pakken. Als de jonge zoon Michel Vico in de kleine tuin takken aan het verzamelen is, vind hij een onderkaak. Er worden in eerste instantie drie soldaten opgegraven. In het voorjaar van 1945 worden de andere doden geborgen vanuit vijf ondiepe graven.

Abbaye d'Ardenne tijdens de restauratie in 1947

Kurt Meyer was aangehouden door de Amerikanen en wist door een Wehrmacht uniform te dragen zijn ware identiteit een maand verborgen te houden. Hij werd naar Camp Windemere in Engeland overgebracht voor ondervraging. De getuige van het drama in de Abbaye d'Ardenne, de Poolse deserteur Sturmman Jan Jesionek bracht de beschuldiging aan 'Panzermeier' Meyer.

Kurt Meyer als commandant en als beklaagde in Aurich

Meyer werd voor berechting overgebracht naar Aurich in Duitsland. Hier ontkende hij in alle toonaarden iets met de zaak van doen te hebben. Hij gaf de schuld aan Schumann die hij vervolgens gestraft had door deze naar het front te sturen. Meyer werd ter dood veroordeeld. Maar de zaak werd herzien en Meyer werd veroordeeld tot levenslang, tot afschuif van de Canadezen. Hij bracht zes jaar door in Canadese gevangenissen voor hij overgebracht werd naar Duitsland. Aangezien Meyer zich goed gedroeg werd zijn straf omgezet tot 14 jaar en kwam vervroegd vrij op 7 september 1954. Men zou zeggen dat Meyer genezen zou zijn, maar buiten zijn werk als bierverkoper, werd hij de inspiratie tijdens Waffen SS veteraandagen. Hij streefde vooral om een pensioen voor zijn kameraden (een pensioen dat hij zijn Canadese tegenstander ontzegde). Op 23 december 1961 stierf Meyer (51) aan een hartaanval.

Kasteel van Fontaine Henry

Coordonnées GPS : Longitude : 0.4500000 - Latitude : 49.2832985

Breedtegraad : 49.2771700 Lengtegraad : -0.4564650

Openingen: Van 30/03/2013 Tot 15/06/2013: 14:30-18:30

Le domaine du Château de Fontaine-Henry se réorganise pour me permettre de mieux vous accueillir à partir de l'été prochain, pour de nouvelles visites de châtelain, à la fois plus riches et plus personnelles. En vous priant de m'excuser pour cette gêne momentanée, je vous donne rendez-vous sur ce site dès que possible.

Je vous dis donc à très bientôt. Le marquis d'Oilliamson

ADULTES : 6.00 €

Le plus spectaculaire des châteaux de Normandie est un ancien château fort des débuts du XIIIe siècle, superbement embelli à la Renaissance par la puissante famille d'HARCOURT.

Jamais vendu de toute son Histoire, il est entièrement meublé et habité par ses propriétaires.

Architecture

“Un château de la Loire égaré en Normandie », « les plus hauts toits de France », « une véritable dentelle de pierre », l'architecture de ce château atypique à l'élégance originale, fait toujours l'objet de commentaires élogieux.

Or ce monument n'a pas encore livré tous ses secrets, et des recherches sont encore aujourd'hui menées activement pour mieux déchiffrer ce mystère de pierre.

Mobilier – collections

La visite intérieure de Fontaine-Henry permet d'admirer un bel échantillonnage de mobilier français, couvrant la Renaissance, et les règnes de Louis XIV, Louis XV et Louis XVI. Porcelaines, argenterie, ainsi que d'émouvants souvenirs de Louis XVI et de Marie-Antoinette.

La collection de peinture de Fontaine-Henry est réputée, avec des oeuvres d'artistes tels que Rubens, Corrège, Titien, Rigaud, Mignard, Hubert Robert, Largillière et d'autres encore...

À signaler aussi une remarquable collection de gravures de van der Meulen, comparable à celles du Grand Trianon.

Au château de Fontaine-Henry depuis le début du XIXe siècle, ce portrait par Hyacinthe RIGAUD de sa mère, Maria Serra, fait partie d'un ensemble dont la plupart des autres éléments sont conservés au Musée du LOUVRE. Ce tableau a été prêté à la ville de Perpignan à l'occasion des 350 ans de la naissance du peintre et de la signature du Traité des Pyrénées entre la France et l'Espagne. Il était présenté au Musée des Beaux-Arts Hyacinthe Rigaud de Perpignan du 23 Juin au 30 septembre 2009, dans le cadre de l'exposition "Hyacinthe Rigaud intime". D'autres oeuvres de Rigaud ornent les murs des salons du Château de Fontaine-Henry.

Description des visites

Deux formules au choix :

- Visite libre des extérieurs, salles basses, chapelle, expositions et accès au Parc des jeux en bois.
- Visite guidée (45' environ) extérieur et intérieur et accès libre au Parc des Jeux en Bois

Des visites en langues étrangères sont possibles, soit avec des guides bilingues (Anglais, Allemand, Italien), soit avec des livrets illustrés écrits dans les langues suivantes : Anglais, Allemand, Néerlandais, Russe.

TARIFS 2012

Visite guidée extérieur et intérieur

ADULTES : 7.50€

Visite libre (sans guide, accès aux extérieurs, salles basses, chapelle, expositions et Parc des jeux en bois) ADULTES 6.00 €

Horaires ouverture de la saison 2012

De Pâques avril au 15 juin :

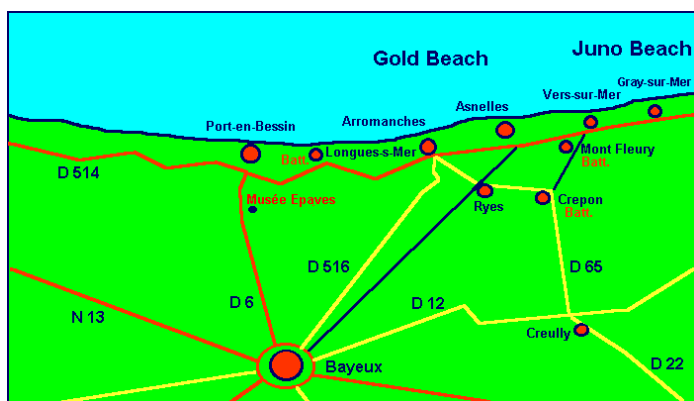
Samedi, dimanche et jours fériés 14h30 - 18h30

Du 15 juin au 15 septembre :

Tous les jours sauf le mardi 14h30 - 18h30

Du 16 septembre à la Toussaint :

Samedi, dimanche et jours fériés 14h30 - 18h30

KING SECTOR GOLD BEACH

VER-SUR-MER

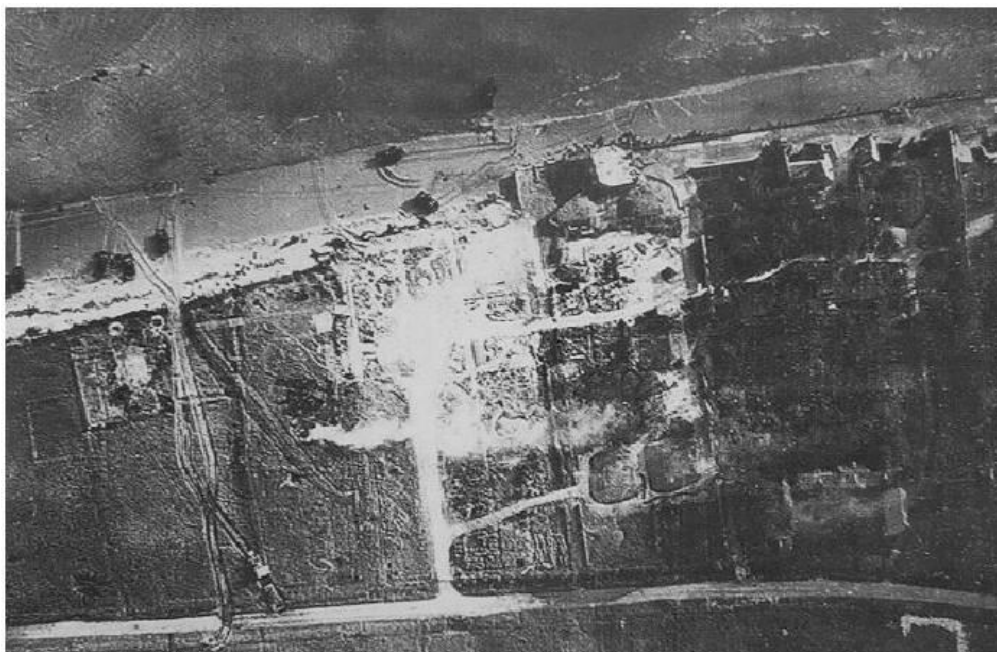
Als u Ver-sur-Mer (La Rivière) binnenrijdt, ziet u bij de verkeerslichten aan de linkerkzijde van de weg, in de bocht, een Sexton staan. Hier kunt u even een stop maken. Deze Canadese uitvoering (te herkennen aan de 'Dry Pin' tracks) van de gemotoriseerde houwitser is daar geplaatst door Dr Matthew Kiln ter nagedachtenis aan zijn vader en de Britse troepen die hier landden.

De Sexton van Ver-sur-Mer

Na dit bezoek steekt u de D 514 over naar de kust via de Avenue de Colonel Harper die overgaat in de Rue de Mer. Aan het einde van deze weg ziet u een toren van de reddingsbrigade. Deze is gebouwd op een voormalige geschutsbunker in de zeemuur waarin een 5cm kanon in stond. Dit is *King Red* sector van 'Gold'. U bevindt zich nu in Wn 33. Ga nu links de Boulevard de la Plage op. Verderop, na zo'n 300 meter komt u een zware type H 677 kazemat tegen van waaruit op 6 juni 1944 een 8,8cm Pak 43/41 kanon twee AVRE tanks wist uit te schakelen. De explosies van deze tanks zorgde voor een aantal slachtoffers onder de 280th Field Company en 5th East York's D Company.

'King Red', Gold Beach, 6 juni 1944
Luchtfoto genomen in de eerste uren van Wn 33 met centraal de H 677 kazemat

Door Duits geweer en mortier vuur kwamen in de eerste minuten ook al een aantal officieren om en raakten verschillende gewond. Na dertig minuten konden de overlevende van D en C Company, 5th East York's geen kant op dan alleen maar schuilen achter de zeemuur. Drie LCG (Large) en twee andere ondersteunde schepen kwamen tot op een kilometer van de kust en openden het vuur op de Duitse posities. Onderwijl rukten tanks van onder andere 4th/7th RDG op naar Wn 33. Op het strand was een Sherman Crab niet meer in staat verder te bewegen maar zijn kanon werkte wel. Verschillende granaten boorden in de 8,8cm kazemat tot deze eindelijk tot zwijgen gebracht werd. Hierop konden de huizen doorzocht worden. Rond 11.00 uur gaven de laatste 40 Duitsers van 7/GR 736 onder commando van Hauptmann Gustav Adolf Lutz, zich over.

De H 677 kazemat is nog steeds aan de boulevard te vinden

Vervolg uw rit langs *King Red* sector naar het westen. Ga de bocht in de weg door en na honderd meter rechtsaf de Voie de Débarquement in. Stop nabij de kruising die naar het strand (rechts) en naar het binnenland (links) leidt. Dit is de overgang van *King Red* sector met *King Green*. In dit gebied landden de A en D Companies van de 6th Green Howards zonder al te veel moeilijkheden. Dit was mede te danken aan het feit dat er gelijk met de infanterie ook tanks werden afgezet, waaronder DD- en AVRE tanks. Deze maakten korte metten met de verdediging van Wn 35 dat zo'n 750 meter verder naar het westen ligt van waar u nu bent, Le Paisty Vert. Opvallend op dit kruispunt is een klein gebouwtje met een lessenaardakje. Dit is het voormalige wachthuisje van het spoorlijntje dat hier ooit liep. Tot voor kort was het een krot, maar nu geadopteerd en in 2006 geheel gerestaureerd door de Green Howard's (Princess of Wales's Own Yorkshire Regiment) en draagt de naam 'Hollis VC Hut'. Vanwege de vorm waren de Geallieerden in de veronderstelling dat dit wel eens een Duitse bunker kon zijn. Er werden verschillende granaten op af geschoten, maar het bleek na de strijd geen enkele keren geraakt.

Het wachthuisje 'Hollis VC Hut', bij de strandopgang van Le Paisty Vert

Ga nu linksaf het binnenland in, via de Herbage de Pres, naar de Batterij van Mont Fleury. Steek de D 514 over en vervolg u route het dorp in. Neem de eerste afslag rechts, de Rue Claude Debussy, ga links door de bocht en rij de gehele straat uit. Voor u ziet u de eerste kazemat opdoemen van Batterij Mont Fleury.

DE BATTERIJ VAN MONT FLEURY

Drie H 679 kazematten rechts in de rode kaders De enige H 679 kazemat die in actie kwam

Ten tijde van D-Day was dit complex nog in aanbouw. Het is niet te voorspellen als de landing een maand later uitgevoerd had moeten worden,... De kazemat waar u voor staat was de enige van de batterij die operationeel was. Het Russische 122mm kanon gaf slechts drie schoten af tijdens D-Day

De drie andere kanonnen die in de kazematten geplaatst zouden worden, waren in de omgeving ingegraven. Geen van deze kon in stelling worden gebracht vanwege dat deze tijdens het voorbereidende bombardement uitgeschakeld waren. Vanaf deze kazemat gaat u rechts de Rue Hector Berlioz in om de andere kazematten te bewonderen

Musée Gold Beach

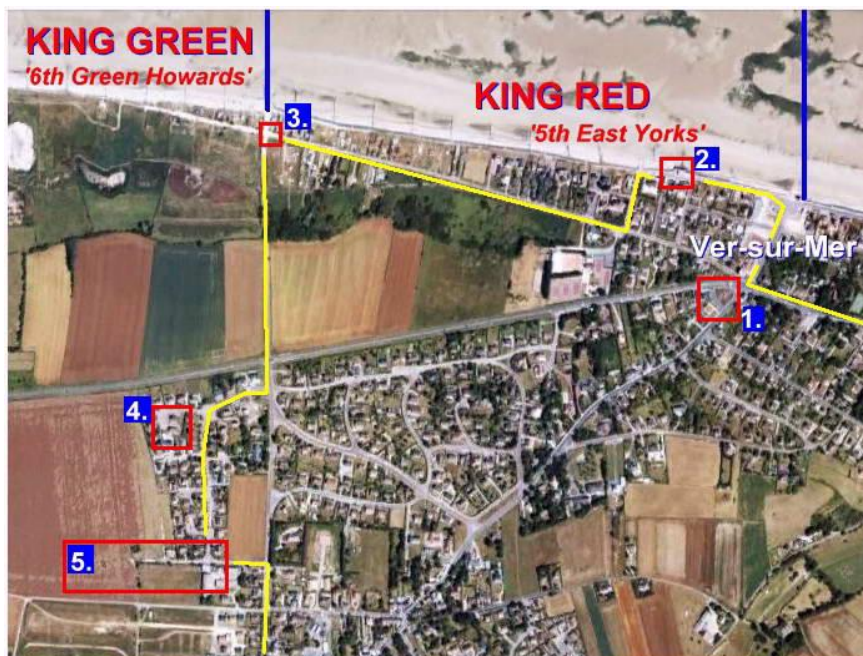
(Klein maar fijn)

Heeft u voldoende tijd, maak dan een stop bij het *Musée Gold Beach* in Ver-sur-Mer (volg de borden). Het museum is klein, maar zeer de moeite waard. Het bestaat eigenlijk uit twee delen. Het eerste deel is gewijd aan de postvlucht van 29 juni 1927, ondernomen door Byrd, Acosta, Balchen en Noville. Met hun Fokker *America* raakten ze de weg kwijt in de mist bij Parijs en moesten op 1 juli een noodlanding onder de kust van Ver-sur-Mer maken. Het tweede deel beslaat de voorbereiding voor D-Day van de Britse troepen die Gold Beach als doel hadden, de strijd die er gestreden werd, en de aanleg van het tijdelijke vliegveld ALG (Advanced Landing Grounds) 'B1'. De uitstalling en het uitlichten van de voorwerpen en de diorama's zijn van een zeer hoge kwaliteit, en kunnen de aspirant modelbouwer ter inspiratie dienen. De alleraardigste eigenaar spreekt goed Engels en is genegen om u uitleg te geven bij de tentoongestelde zaken.

de gele lijn is de te volgen route

1. Plaats van de Sexton
2. Wn 33 met de H 667 kazemat
3. Le Paisty Vert met 'Hollis VC Hut'
4. Eerste actie CSM Hollis (nu verdwenen onder bebouwing)
5. Batterij Mont Fleury

Stanley Elton Hollis, een veteraan die eerder met het 8ste Leger geland was in Noord-Afrika en Sicilië, zat vol wraakgevoelens. Tijdens de evacuatie van Duinkerken in 1940, had hij in een straat te Lille zoveel, door Duitsers, vermoorde burgers gezien dat hij, tot D-Day op 6 juni 1944, reeds 90 kerven in zijn wapen droeg, voor iedere gedode Duitser één.

Sergeant Major Hollis, in gezelschap van Major Ronnie Lofthouse, commandant van D Company, 6th Green Howards, had juist de tegenwoordige D 514 overgestoken, toen Lofthouse, aan hun rechterzijde een bunker ontdekte, in het voorveld van Mont Fleury. Toen ze op inspectie gingen kwamen ze onder vuur te liggen. Zonder af te wachten stormde Hollis al schietende met zijn Stengun naar voren. Als door een wonder werd Hollis niet getroffen door de rondvliegende Duitse kogels die, als begroeting, zijn kant op kwamen. Vanaf het dak van de bunker wist Hollis een handgranaat naar binnen te werken. Via de achtergelegen loopgraaf betrad hij de bunker en vond twee gedode- en verschillende andere verdoofde Duitsers, welke hij gevangen nam en naar buiten joeg.

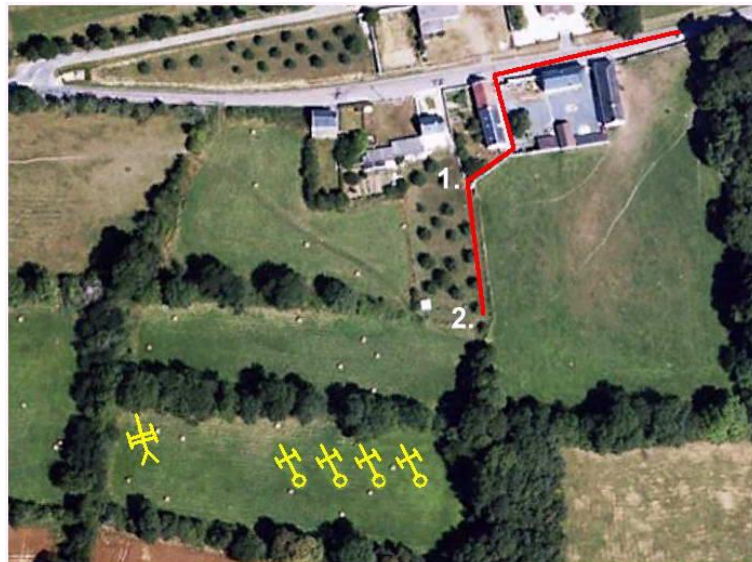
De Stengun Mk II (Foto: Arundle Militaria)

Via een loopgraaf stormde Hollis, wederom zijn Stengun schietende, op een volgende bunker af. Deze bemanning had weinig zin in een gevecht en gaven zich over. In totaal maakte Hollis in enkele minuten 20 gevangenen. Hiermee was de achterhoede veiliggesteld en bespaarde Hollis waarschijnlijk vele Britse levens. Terwijl D Company verder op trok, zag Hollis enkele Duitsers uit alle hoeken en gaten komen en over een muur heen springen zich in veiligheid brengen. Met een geleend geweer schoot hij één van deze vluchtende mannen van de muur. Direct daarop werd Hollis in de wang getroffen. Het bloede als een rund, maar de schade was niet zodanig dat Hollis uitgeschakeld was,... integendeel.

De batterij van Mont Fleury werd ingenomen zonder veel tegenstand en viel geheel rond 09.45 uur in handen van de Green Howards.

Ga na Mont Fleury rechtsaf de D 112 op, het binnenland in, richting Crépon.

Vanwege het verlies aan officieren kreeg CSM Hollis enige tijd later het bevel over 16 Platoon, D Company van de 6th Green Howards. Hiermee trok hij in de middag door Crépon. Hier doorzocht hij met enkele mannen de boerderij 'le Pavillon' aan de D 112. Meer dan een verschrikte jongen, die het bebloede gezicht van Hollis zag, was er niemand in huis.

Wn 36a met 4 X 100mm kanonnen en het 8,8cm Flak kanon
ten zuidwesten achter de boerderij 'le Pavillon'
1. Hollis spot de batterij
2. Hollis schiet vanaf hier de PIAT

Maar het kabaal achter het huis trok zijn aandacht. Toen hij om een muur heen keek werd hij bijna weer getroffen toen een kogel afketste op de stenen. Hij zag een paar honden spelen en vermoedde Duitsers in de achterliggende bomerrij en zag de loop van een veldkanon. Hij

stuurde enkele mannen met Bren machinegeweren die kant op, maar die liepen vast in plots moordend vuur, die deze gehele groep uitschakelde.

De boerderij 'le Pavillon'
(Hollis ging via het hekje rechtsachter op zoek naar het kabaal)

Hollis besloot een PIAT te halen en onder dekking van twee andere Brenschutters legde hij aan, maar het schot was te kort. De aandacht getrokken, lieten de Duitsers de loop van het kanon zakken om op Hollis te schieten. Hij maakte zich snel uit de voeten en het enige dat de Duitsers raakten was de schoorsteen van de boerderij. Toen bleek dat de twee Bren schutters vast gepind waren door de Duitsers, verruilde Hollis de PIAT voor een Bren en keerde terug naar de boomgaard. Staande in het volle zicht, terwijl de kogels om zijn hoofd vlogen, schoot Hollis vanaf de heup de Bren leeg en konden de twee andere schutters terugtrekken. De bevelvoerende commandant Major Lofthouse besloot verder te trekken en de kanonnen in boomgaard, behorende tot Wn 36a en bemand door 5/AR 1716, over te laten aan de achterop komende troepen.

Het monument voor de Green Howards in Crépon
(te vinden op de Y-splitsing nabij de kerk)

Aan het einde van D-Day stond CSM Hollis zijn aantal 'kerven' op 102. Naast zijn 'score' werd later dan ook de hoogste Britse onderscheiding aan Hollis toegekend, het Victoria Cross. Hollis overleed op 8 februari 1972 en zijn VC werd in 1983 verkocht voor fl 100.000 (een kleine € 50.000 in hedendaagse geld).

Pas op 7 juni kon Wn 36a, ten zuidwesten van de boerderij 'le Pavillon', worden veroverd. Hier waren wel enkele Sherman Crabs en een Churchill Crocodile (vlammenwerper) voor nodig en steun van het 86th Field Regiment. Maar uiteindelijk gaven 60 Duitsers zich gewonnen en werden vijf kanonnen buitgemaakt.

de kazematten van **Asnelles** aan de boulevard. De Duitsers hadden ook deze kanonnen weer strategisch geplaatst met een bereik over heel het strand van Gold. De eerste kazemat die je tegenkomt was verantwoordelijk voor zes uitgeschakelde Britse tanks die hier landden. Wat hier duidelijk opvalt aan de kazematten is dat het geschut het strand bestrijkt en niet de zee. De Duitsers gingen er vanuit dat de invasie bij vloed zou plaatsvinden zodat de landingsboten over de, door de Duitsers opgeworpen, obstakels zouden varen. Het schootsveld van de kanonnen in de bunkers was zo opgesteld dat het vuur het strand op zijn smalst (vloed) zou bestrijken. Gelukkig voor de landingstroepen hier was het eb en was de draaicirkel van het geschut krap, anders waren er beslist meer slachtoffers geweest van dit kanon. *een voorbeeld van zo'n kanon in **Lion sur Mer**.*

Keer weer terug naar de D 514 en ga richting Arromanches. Als de weg stijgt naar de top van de klif waarop het dorp St.Côme-de-Fresné is gebouwd, sla dan de tweede afslag even in (bijna bovenaan het hoogste punt van de weg). Via de Rue de Fontaine rijdt u dan even een rondje. Halverwege ziet u dan aan de linkerkant een grote kazemat verschijnen die het strand bestrijkt van Le Hamel en Asnelles. Vanaf dit punt, het voormalige Wn 39, heeft u een geweldig panoramisch uitzicht over Asnelles.

Rij nu weer door naar de D 514 om uw weg te vervolgen naar Arromanches dat enkele kilometers verder ligt. U passeert nu het parkeerterrein voor het ronde theater Arromanches 360. Dit is zeker de moeite waard om te bezoeken. Hier draait een film die rondom het publiek wordt geprojecteerd en die de bezoeker meevoert tijdens de hachelijke landing op 6 juni, 1944.

ARROMANCHES

Net voordat we bij **Arromanches** zijn komen we bij een belvedere ofwel uitzichtpunt. De parkeerplaats kost voor de camper 4 € en dan mag je er ook overnachten. We vinden het niet zo'n mooie plek ook al is het uitzicht schitterend. We rijden dan ook door naar het dorp. Op Campercontact hadden we al gelezen dat de camperplaats in het dorp erg druk is en dat het krappe plaatsen zijn, daarom gaan we direct naar de camping. We zien vanaf de camping de camperplaatsen en het is inderdaad erg druk.

Camping municipal **Arromanches** Kosten 15€ Al inn N 49.33904, E -00.62553

Arromanches les Bains 14117 0 Meningen / Beoordeling: 0.0 CP

Cinema Circulaire Voie Panoramique D514 ☒ ? Mix-parking

GPS: N 49.33934 W -0.61513 C

15 🚐 - onbeperkt 🕒 24-uur 📅 01/01-31/12 📞 +33 2 31 22 36 45

museum 50m - strand Gold Beach - centrum 400m

€ camper 5,- *2012 🚧 🏠 🚰 🚰 🚰 🚰 🚰

Arromanches les Bains 14117 14 Meningen / Beoordeling: 8.0

CP Camping Municipal d' Arromanches

Avenue de Verdun ✉ camping.arromancjes@wanadoo.fr ? N 49.33904 W -0.62553 C

 40 - onbeperkt - Onbeperkt 01/04-01/11 +33 2 31 22 36 78

rustige plaats - ruime percelen - centrum 500m

€ camper 15,- sani 0,- water 0,- stroom 3,- *2012

Jan Mensink: 18-09-2012 Beoordeling: 7 Mening: De camping is er niet op vooruitgegaan: de beheerders zijn verre van gastvrij en er is geen broodjesservice meer. De percelen zijn OK, alhoewel enigszins aflopend

Naast het huidige parkeerterrein was in 1944 een grote radarpost gevestigd van de Kriegsmarine (Stützpunkt 42). Opvallend restant is de betonnen sokkel van de Seeriese FuMo 214 Würzburg radar. Om het radarstation te beschermen tegen luchtaanvallen waren er drie 2cm Flak 28 Oerlikon kanonnen geplaatst.

De Seeriese FuMo 214 bij Arromanches werd in juni 1944 geheel verwoest. Alleen de sokkel is tegenwoordig nog aanwezig

Vanaf dit punt kunt u Arromanches mooi zien liggen met een blik op de restanten van de Mulberry haven. Een tip wellicht;... besluit u hiervandaan naar Arromanches te wandelen via het steile pad, wees er op bedacht dat het een zware klim terug is. In Arromanches is trouwens weinig parkeergelegenheid, zeker in het hoogseizoen.

Arromanches werd in de middag van de 6de juni 1944 bevrijd door het 1st Battalion Royal Hampshire Regiment dat op GOLD Beach was geland. Ondanks de zware beschieting door de marine op de stad kwamen er 'slechts' zes burgers om.

Arromanches, Toen en Nu

U zou uw kennismaking met Arromanches kunnen beginnen in het Musée Du Débarquement aan de kade. Hier is een parkeerterrein, maar het is overdag meestal helemaal vol (wees vroeg, vooral in het seizoen). Zelf ben ik niet zo gecharmeerd van het museum (er zijn naar mijn mening betere te vinden in Normandië), maar het heeft wel een mooie grote beweegbare maquette van de Mulberry haven, en geeft een goed idee hoe het systeem werkte. Rechts van het museum kunt u via een helling naar het strand. Op de helling staat een segment van een beweegbaar wegdek (bij Vierville-sur-Mer, Omaha Beach, waar u later langs komt, staat een langer deel dat uit meerdere segmenten

Arromanches Parking in de stad = gratis, er is ook parking op de berg aan de zee (5 euro) en de camping (beter dan de CP...)

Arromanches leenenhugo

*Iedereen weet wel dat je **Arromanches** niet mag voorbij rijden. Hier word je stil. De vlottende haven die grotendeels in 1 nacht werd geplaatst, laat nog heel wat restanten zien vandaag. Churchills plan om ook hier in deze Britse landingszone een drijvende haven te installeren, werd uitvoerig uitprobeerde onder vorm van maquettes, jaren voorbereid en vooral geheim werk.*

Oude schepen deden letterlijk hun laatste vaart en werden tot zinken gebracht als fundering voor de enorme betonnen pontons waarop dan de haven werd gebouwd. Op nog geen twee weken was de klus volledig geklaard. Werd ook in dezelfde periode op de proef gesteld door een van de ergste stormen die Normandië ooit kende. De Amerikanen hadden op Utah een gelijkaardig project verwezenlijkt en hun drijvende haven zonk tijdens die erge storm.

We overnachten er op de camperplaats aan de sportzaal. Arromanches is ook een gezellig stadje maar dat oorlogsgebeuren, maakt zoveel indruk dat die gezelligheid toch wel wat moet inboeten. Vooral ook met de musea en de 360° filmzaal (boven de stad), waar we overstelpt worden door oorlogsindrukken.

Zien in Arromanches: Cinéma Circulaire en Musée du débarquement . naar de het strand om de restanten van de kunstmatige haven te bekijken. de overblijfselen zijn zeer goed te zien bij eb. In de verte liggen de Phoenix Caissons, de kunstmatige golfbrekers die de buitenlijn van de geallieerde haven uitmaakten. De zwaartste en grootste had hetzelfde gewicht als de Eiffeltoren in Parijs ! Op het strand zelf liggen ook nog verschillende pontons. In het Musée du Débarquement zijn vooral de vitrines met daarin de maquettes van de kunstmatige haven zeer de moeite waard. Waar de musea van Ste-Mère-Eglise en Utah Beach enkel over de Amerikaanse troepen handelen komen hier in Arromanches al de geallieerde troepen aan bod. En ja, ook de Belgische Brigade Piron staat er tussen met een uniform en alle eretekens er bij.

de Mulberry haven in Arromanche. Door een tekort aan havens rond de invasie stranden maakten de Geallieerden twee kunstmatige havens aan, één bij OMAHA Beach en de ander bij Arromanches. Haven 'A' (OMAHA Beach) en haven 'B' (ARROMANCHES) werden opgebouwd uit 146 Caissons ('Phoenix' elementen) en vormden zo de haven en de losplaats. Om van de losplaats naar de kust te komen werden er drijvers (pontons), de zogenaamde 'Whales', gebruikt. Deze waren onderling verbonden door een stalen wegdek. De dag na de ingebruikname stak een driedaagse storm op die ongekend zwaar was en die gehele haven aan OMAHA Beach verwoeste. 22 'Whales' die nog onderweg waren gingen verloren op zee.

Onderdelen van OMAHA die nog bruikbaar waren werden overgebracht naar Arromanches.

de panoramische cinema van Arromanches boven op de kliffen. Het is de eerste en nog steeds de enige van heel Frankrijk. Hier in Arromanches beleef je in 360°-graden film de landing in Normandië alsof je er zelf bij was. Prachtige uitzicht vanop de klif boven Arromanches. Nadien lees ik dat je boven op die klif kan overnachten ook. Te onthouden voor volgende keer.

Mulberry haven

Door een tekort aan havens rond de invasiestranden werd besloten twee kunstmatige havens aan te leggen, één bij OMAHA Beach en de ander bij Arromanches. Vanaf 1943 werd er door 37.000 man aan de zuidkust van Engeland aan gewerkt. Buiten de twee kunstmatige havens werden de drie andere invasiestranden (UTAH, JUNO & SWORD) alleen voorzien van een golfbrekend scherm. Dit scherm van 60 oude schepen had als codenaam 'Gooseberry's'. Op 7 juni werd de eerste afgezonken. Onder de 'Gooseberry's' was ook de Nederlandse kruiser Sumatra. Deze werd afgezonken voor de kust nabij La Breche d'Hermanville. Haven 'A' (OMAHA Beach) en haven 'B' (ARROMANCHES) werden opgebouwd uit 146 caissons ('Phoenix' elementen) en vormden zo de haven en de losplaats.

Enkele 'Phoenix' elementen hebben de ruwe zee goed doorstaan

Zestig van deze 'Phoenix' elementen hadden een waterverplaatsing van 6000 ton. Hiervan kwam de eerste aan op 9 juni. Op 18 juni waren er al 115 afgezonken en werden de havens in gebruik genomen. Op de eerste dag werd er al 24.412 ton aan munitie gelost. Om van de losplaats naar de kust te komen werden er drijvers (pontons), de zogenaamde 'Beetles', gebruikt. Deze waren onderling verbonden door een stalen wegdek, de 'Whale'. De losplaats, de 'Spud', aan het eind van de drijvende 'Whale', had een schuifstelsel dat doormiddel van palen vast op de zandbodem stond zodat het op en neer kon bewegen met het getij.

Duidelijk is het getijdeschuifstelsel te zien.

De gehele Mulberry haven bestond uit bijna 500 verslepte onderdelen met een totaal gewicht van 1½ miljoen ton. De dag na de ingebruikname, op 19 juni, stak een driedaagse storm op die ongekend zwaar was en die gehele haven aan OMAHA Beach verwoestte. 22 'Whales' die nog onderweg waren gingen verloren op zee. Onderdelen van OMAHA die nog bruikbaar waren werden overgebracht naar Arromanches. Aan het eind van het jaar waren er via Port Winston 39.000 voertuigen en 220.000 manschappen gelost.

Naast het museum in Arromanches is een enkel wegdek segment ('Whale') te vinden
De afgebeelde is er één van meerdere segmenten te vinden in Vierville-sur-Mer

Op het strand bij Arromanches zijn nog enkele op elkaar geschoven 'Beetle' elementen te zien en even verderop ligt een 'Iospiër' element, ook het scherm van 'Phoenix' elementen geeft nog duidelijk de grote van de invasiehaven weer.

De voltooide Mulberry haven in bedrijf

Als u vanaf het theater 'Arromanches 360' naar Arromanches bent afgedaald, dan bent u de tentoongestelde M4A2 Sherman tank tegengekomen. Zoniet, dan is een korte klim er naar toe de moeite waard. Het ligt aan dezelfde weg als het museum. De Sherman tank is geplaatst boven op een grote kazemat, een H612, behorende tot Wn 43. In juni 1944 was hier een 10,5cm kanon GebH 332 (f) in ondergebracht. Tegenwoordig zit er een stalen deur voor het schietgat.

De M4A2 Sherman als monument op een H612 kazemat geplaatst

Dan naar **Lorgues –sur- Mer**, voor de “Batterie Allemande de Longues –sur- Mer”, is buiten, prachtig zicht op zee en mooie wandeling. Juist voor Longues-sur-Mer stopten we om de restanten van de toenmalige kunstmatige haven te bewonderen.

Tapiserie de Bayeux

BAYEUX

Gemeentelijke camperplaats

Place Gauquelin-Despallières (schijnt moeilijk te vinden)

Mix-parking N 49.28047 W -0.70681 C ? ? onbekend 12-uur 01/01-31/12

+33 2 31 51 60 40 's nacht rustige plaats - klein toiletgebouw [cabine] tegen betaling -

klokkenluider stopt om 20u. € camper 0,- *2013

George en Connyt: 18-09-2012 Beoordeling: 6

Mening: Wij hebben hier gestaan op 10 september, toen wij aankwamen was het erg druk (college ging uit). De klokken stoppen echt om 20.00 en gaan de volgende ochtend om 08.00 uur weer aan, WC cabine was buitengebruik, sani was gratis. Deze plaats is echt in het centrum van Bayeux, leuk centrum.

BAYEUX

Bayeux 14400 3 Meningen / Beoordeling: 6.7

CP Parking Place Gauquelin Despallières Mix-parking N 49.28047 W -0.70681 C

? ? onbekend 12-uur 01/01-31/12 +33 2 31 51 60 40

's nacht rustige plaats - klein toiletgebouw [cabine] betaling - klokkenluider stopt om 20u.

camper 0,- *2013

Musée Memorial de la Bataille de Normandie

Het Musée Memorial de la Bataille de Normandie te Bayeux heeft een moeilijke periode doorstaan toen bijna de gehele collectie werd weggehaald door de verzamelaar die het had uitgeleend. In het voorjaar van 2006 werd het museum heropend. Het is minder vol dan het eerst was, wat het gebodene tegemoet komt. Heldere uitleg in combinatie met verspreid staande objecten houden het museum overzichtelijk. Gelukkig is niet alles uit de oude collectie verdwenen. Het voertuigpark is bijna onaangeroerd gebleven. Nog steeds is het gemotoriseerde kanon, de Sexton, aanwezig, plus verscheidene andere voertuigen, zoals een grote Amerikaanse Caterpillar bulldozer, een Brencarrier en een Half Track. Helaas is het wrak van de Spitfire verdwenen. Maar deze kan nu gevonden worden in het *Juno Beach Centre* te Courseulles-sur-

Mer. Voor het Musée Memorial de la Bataille de Normandie moet men zeker 2 uur uittrekken. Zeker ook als men de goed uitgeruste winkel bezoekt. Het is gesitueerd aan de oude binnenringweg rond Bayeux, aan de zuid-westkant van de stad.

Aan de overkant, iets naar het noorden, is het Bayeux Oorlogskerkhof, hier liggen 4648 Britse (Commonwealth) militairen begraven, en 466 Duitsers. Aan de overzijde van de weg staat het Bayeux Memorial, waarin de namen van 1805 omgekomen militairen gegraveerd staan, die geen bekend graf hebben.

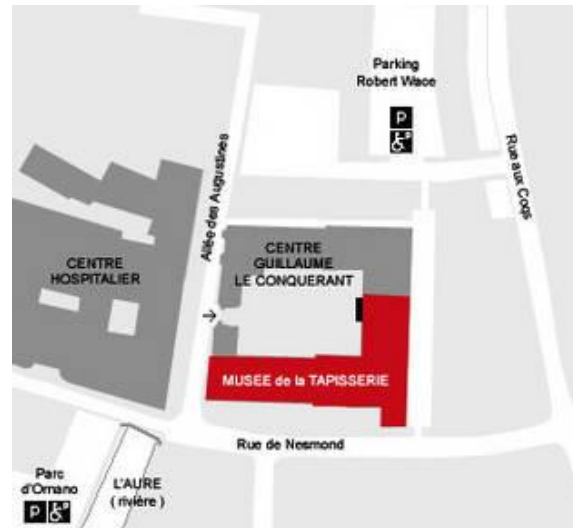
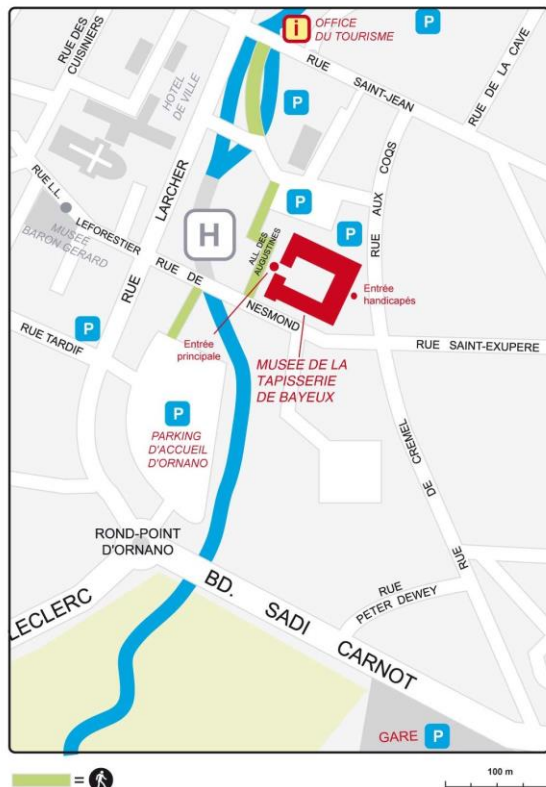
Het Bayeux Memorial

Tapiserie de Bayeux (Calvados) est une broderie longue de 70 mètres, réalisée au XIe siècle. Elle est classée au registre "Mémoire du Monde" de l'UNESCO (<http://www.unesco.org/new/fr/communication-and-information/flagship-project-activities/memory-of-the-world/homepage/>)

Célébrant la conquête de l'Angleterre par Guillaume, duc de Normandie, cette toile de lin a été brodée après la bataille d'Hastings, en date du 14 octobre 1066, probablement dans un monastère du sud de l'Angleterre.

Navires vikings et cavaleries normande et saxonne concourent aux exploits de Guillaume et de son adversaire Harold, autre prétendant au trône d'Angleterre.

Plan d'accès au musée de la Tapisserie de Bayeux

Missions

Le Musée de la Tapisserie de Bayeux, situé dans l'Ancien grand séminaire de Bayeux, abrite la plus célèbre tapisserie du Moyen-Âge. Ce document unique au monde, est en fait une broderie de laine sur une toile de lin réalisée au XIème siècle. Sur près de 70 m de long et 50 cm de haut, elle relate la conquête de l'Angleterre par Guillaume le Conquérant, duc de Normandie.

Dans un premier temps, le visiteur découvre la Tapisserie avec audio guide commentant, scène par scène, la Tapisserie de Bayeux. Et ensuite, de nombreuses maquettes, cartes et photographies, ainsi qu'un film de 15 minutes, évoquent la vie quotidienne au XIème siècle.

Audio guides disponibles en 14 langues (français, anglais, allemand, néerlandais, italien, japonais, suédois, russe, norvégien, danois, espagnol, chinois, hébreu, tchèque) dont une version pour les enfants en français et anglais donnant le commentaire de la Tapisserie scène par scène.

Séances de cinéma présentées en alternance en français et en anglais.

Plan d'accès au bâtiment

Pour rappel :

Le point principal d'accueil des services de la Ville est situé 12 bis rue Laitière.

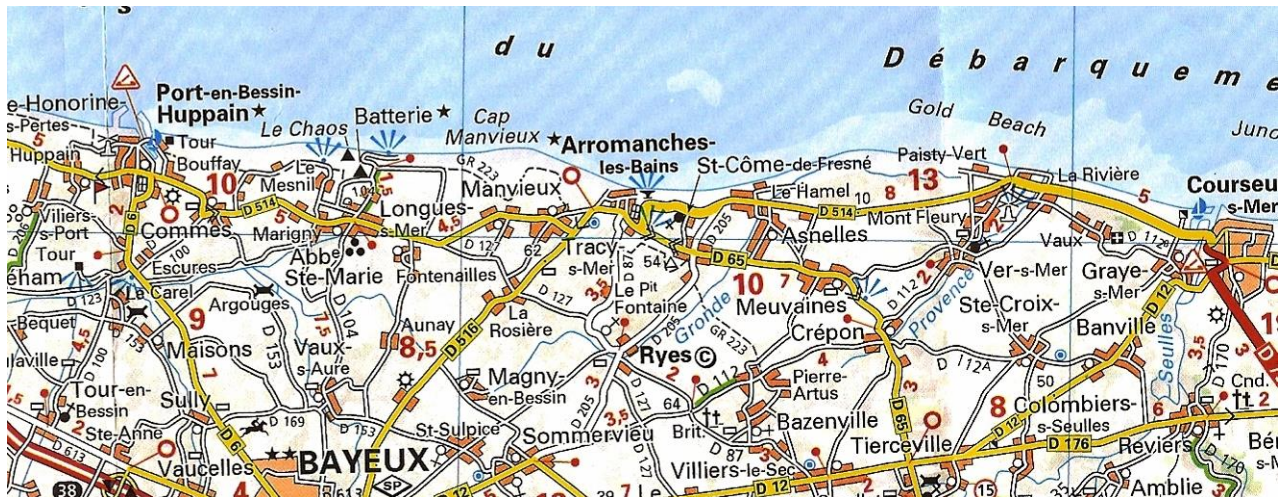
L'accueil de la Tapisserie de la Ville est situé au Centre Guillaume le Conquérant - 13 rue aux Coqs, dans le bâtiment indiqué en rouge ci-dessus. Comment vous y rendre :

En voiture, vous pouvez vous garer sur le parking rue aux Coqs, en face de la Médiathèque, mais nous vous incitons à utiliser le parking d'accueil Michel d'Ornano situé à une centaine de mètres.

En terug naar de kust...

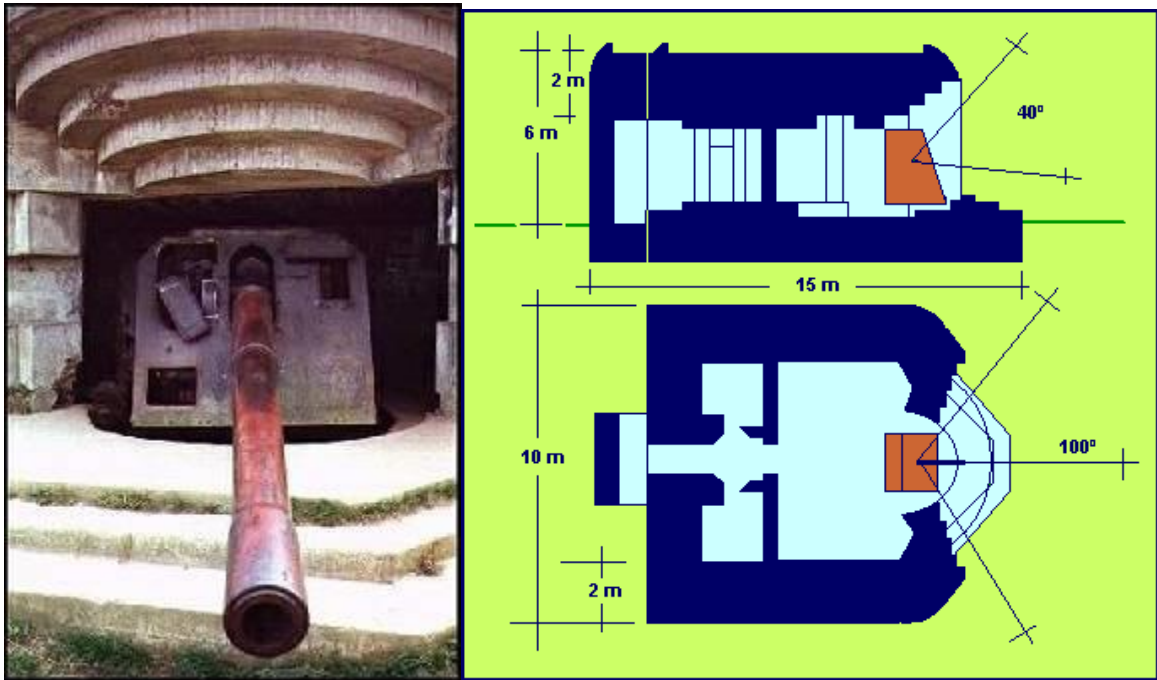

DE BATTERIJ VAN LONGUES-SUR-MER

Geen CP ?

Vanaf september 1943 werd met de bouw begonnen van deze vier M 272 geschutopstellingen. In maart 1944 waren er nog maar twee gereed. Maar in mei was de stelling gereed voor actie. Voor iedere kazemat was 600 m³ beton nodig en vier ton stalen bewapening. De twee meter dikke wanden en plafond waren bestand tegen geallieerde bombardementen. Om verzakking door een nabij-treffer tegen te gaan was er een zware basisfundering gemaakt. De haken aan de bovenzijde dienden om de camouflage netten aan te bevestigen. Elke kazemat bevatte een snel vurend 155 mm Tbt.K.C/36 scheepskanon. Deze hadden een bereik van 20 kilometer. De kustbatterij stond in eerste instantie onder bevel van de Kriegsmarine, maar werd kort voor D-Day overgedragen aan de Wehrmacht. Voor de invasie werd de batterij regelmatig gebombardeerd. De heftigste waren tussen 28 mei en 3 juni, 1944. 1500 bommen regenden neer, waarvan enkele van 2000 kg en gaten sloegen van 7 meter diep. De schade was gering. Ondanks dat er ook vóór de invasie, in de nacht van 5 op 6 juni, 1500 ton aan bommen op werd geworpen liepen de kazematten nagenoeg geen schrammetje op.

De batterij opende al vroeg in de ochtend het vuur op de geallieerde vloot. Het eerste schot werd afgeven om 05.37 uur. Dat was twintig minuten voor de zonsopgang. Vuur werd afgegeven richting de *destroyer* US Emmonds en naar het slagschip Arkansas dat voor de kust van Omaha Beach lag. Het slagschip vuurde terug met twintig 305mm granaten en honderd 127mm granaten. Hierop verlegde de batterij haar vuur naar het oosten, naar de HMS Bulolo. De Bulolo, met aan boord het oppercommando van het Britse XXX Corps, maakte zich uit de voeten. De HMS Ajax opende hierop het vuur vanaf ongeveer 11 km. Binnen 20 minuten brachten honderdenveertien 150mm granaten de batterij tijdelijk tot zwijgen. Het vuur van de batterij werd nu verlegd naar de landende troepen op het strand van Gold Beach en Omaha Beach. Rond 08.45 uur werd, met hulp van de kruiser Argonaut als assistent van de Ajax, de batterij het zwijgen opgelegd. Er is enige contradictie ontstaan over het uitschakelen van de batterij. Ook de Fransen claimden het uitschakelen. De kruisers George Leygues en de Montcalm zouden als eerste gevuurd hebben met hun 152mm kanonnen op de batterij. Zij claimden ook het tot zwijgen brengen van de batterij. Pas in de middag zou de Ajax verantwoordelijk zijn voor het uitschakelen van de batterij die weer deels operationeel was tegen doelen op Gold Beach. Zodra het mogelijk was werden de granaatfragmenten onderzocht en werden er daadwerkelijk delen gevonden van Franse makelij. Hoe het ook zij, Batterie de Longues was een vervelende stelling die opgeruimd diende te worden.

Leitstand M 262, de vuurgeleidingsbunker

Driehonderd meter vóór de kazematten ligt centraal de vuurgeleidingsbunker (*Leitstand* Type M 262) die het vuur bepaalde voor de achterliggende batterijen. Om deze vuurgeleidingsbunker enigszins aan het zicht te onttrekken, is deze geplaatst in een uitgehakte ruimte in de klifrand. In

de voorste onderste ruimte zaten de observatoren te speuren naar doelen door de smalle spleet aan de voorzijde. Waren doelen gelokaliseerd, dan werd dit doorgegeven aan de telemetrie-post op de bovenste verdieping. Beschermd onder een dak van 70 centimeter beton (gesteund op vier dunne pootjes) begonnen deze de afstand te berekenen tot het doel en gaven deze coördinaten door aan de achtergelegen batterij. In 1961 werd de vuurgeleidingsbunker gebruikt voor '[The Longest Day](#)' in de dramatische scène met Major Werner Pluskat die als één van de eerste de enorme geallieerde vloot voor de kust ziet verschijnen (in het echt was deze locatie te vinden nabij Ste Honorine des Pertes, maar die bleek ten tijde ongeschikt). Een wandeling naar de vuurgeleidingsbunker van Batterie de Longues is zeker de moeite waard!

De genie van de RAF construeerde na de overgave op deze plek de ALG (Advanced Landing Ground) B 11 die dienst deed van 26 juni tot 4 september, 1944. Na de oorlog werd door de militairen, en door lokale bevolking verzamelde, onontpofte munitie opgeslagen in de oostelijke kazemat. Canadese soldaten werden op wacht gezet bij deze kazemat. Het vermoeden bestaat dat twee Canadese militairen, die wacht hadden, met een hoogte ontsteker van een luchtdoelgranaat hebben geprutst. Deze explodeerde waarna de gehele bende aan opgeslagen explosieven de lucht in vloog en de kazemat zeer zwaar beschadigde. Hierbij lieten de twee aanwezige militairen het leven.

Tegenwoordig is Batterie de Longues de enige stelling in Normandië die haar originele zware kanonnen nog op haar plaats heeft. (De H 667 kazemat van Wn 65 op Omaha Beach heeft nog steeds het originele 5cm KwK, en in een kazemat van Wn 72, ook op Omaha, is nog een 8,8cm Pak 43 te vinden).

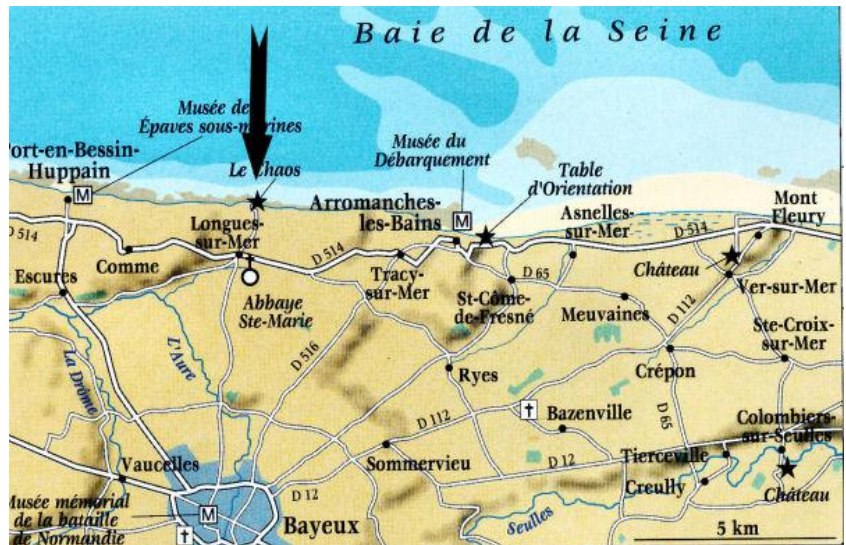

Batterie de Longues-sur-Mer

Dorpje in le département "Calvados", het hoogste punt ligt is op 79 m en de batterij is op een hoogte van 65 meter boven de zeespiegel, telde bij de laatste telling 599 inwoners dit voor een oppervlakte van 1229 hectares.

De batterij maakt deel uit van de verdediging van "Gold Beach" en is een mooi uitzichtpunt geen wonder dat de Duitsers in 1943 ervoor gekozen hebben hier een batterij te plaatsen.

Aan de rand van de kliffen is er het commando post en 300 erachter zijn er vier kazematten met elk een kanon van 150 mm met een reikwijdte van 20 000 meter, ze is een van de 12 batterijen op Normandische bodem die op D-Day zal vuren op de Britse troepen. De geallieerden hadden deze batterij nog gebombardeerd op 28 mei en drie juni zonder veel schade aan te richten. De nacht van 5 op 6 juni werd ze nogmaals bestookt met 600 ton bommen

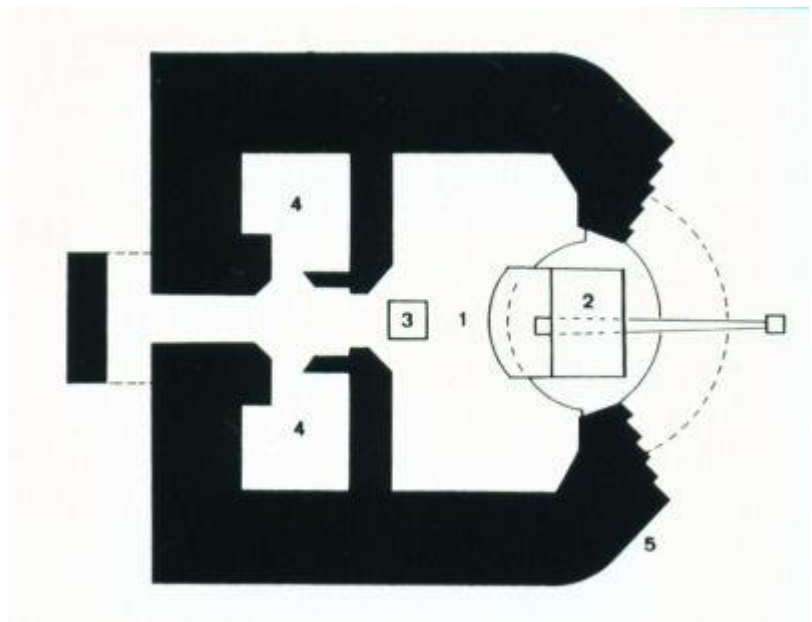
maar ze kan er aan weerstaan en opent om 5.30 het vuur op de geallieerde. Ze kan twee sectoren bestrijken en is daarom zeer gevaarlijk voor het verloop van de invasie. Door het goede werk van het Franse verzet kunnen ze met een hoge precisie beschoten worden door oorlogsbodems en vernietigen ze 3 van de vier kanonnen. Tegen de avond wordt ze volledig vernietigd en bezet op 7 juni na de overgave van het garnizoen.

De wanden en het plafond van de kazematten zijn bij de 2 m dik, en nog eens gedeeltelijk met aarde bedekt. Het geheel werd beschermd met mitrailleurs, pikeldraden mijnenveld.

Het is de best bewaarde batterij in haar oorspronkelijke staat van de Atlantik Wall. 3 van de 4 kazematten hebben nog hun kanonnen staan.

Als men van deze stelling naar de richting van "Arromanches" kijken bij helder weer kunnen we nog resten van de kunsthaven zien.

Aan de rand van de kliffen leid er een pad naar het strand, is redelijk stijl en aangeraden dit liever te voet te doen dan met de wagen, persoonlijk heb ik het met de wagen gedaan in 2002, die was 13 jaar oud en dan durft een mens al wat meer risico te nemen.

Deze site staat bij ons ook in de top tien van de beste plaatsen uit Normandier, en missen ze nooit al is het maar van de vorderingen te zien hier en daar want zoals overal de laatste jaren worden hier ook enorme inspanningen gedaan om alles mooi te conserveren...

Zeker niet te missen als jullie in de buurt zijn.

Plan kazemat:

1. *Geschutsruimte*
2. *Kanon*
3. *doorgang naar munitieruimte*
4. *munitieruimte*
5. *Dragende muur*

PORT-EN-BESSIN-HUPPAIN:

Port en Bessin Huppain 14520 5 Meningen / Beoordeling: 6.8

CP Parking Rue de 11 Novembre ? Mix-parking N 49.34550 W -0.75810 C

 25 ? onbekend Onbekend 01/01-31/12 +33 2 31 22 45 80

zandondergrond - haven en centrum 400m

€ camper 5,50 - *2011

Keer terug naar de kustweg, de D 514, en neem de afslag naar Port-en-Bessin-Huppain. Na ongeveer 5 kilometer, gaat u rechtsaf in Port-en-Bessin, naar de haven (Le Port).

Deze haven is zwaar bevochten. Pas op 7 juni (D+1) werden de laatste Duitsers uit de bunkers die nabij de toren op de duinen zaten verdreven. Na een marine beschieting vanuit zee door de HMS Emerald en een bestoking van, met raketten bewapende, Typhoon jagers wisten commando's van het 47th RM de heuvels hier te zuiveren. De haven was van groot belang.

De duinen van Port-en-Bessin

Bovenstaande foto toont de plaats van de gevechten, de duinen achter de toren. Voor de speelfilm 'The Longest Day' zou deze plek, en met name de voorgrond, gebruikt worden voor de locatie van het casino van Ouistreham.

De Geallieerde oorlogsmachine had veel brandstof nodig. Er werd een systeem uitgevonden om via lange slangen brandstof over te pompen vanuit Engeland en vanaf tankers die voor de kust lagen. Dit is één van die plaatsen waar PLUTO ('Pipeline Under The Ocean') aan land kwam. Van de vijf miljoen ton aan brandstof die naar het vasteland werd overgebracht, kwam 370.000 ton via PLUTO. De hoofdlijn, 'Bambi', moest komen tussen het Isle of Wight en Cherbourg (met vier lijnen over 70 zeemijlen) de kleinere lijn liep vanaf tankers naar Port-en-Bessin en naar Ste.Honorine-des-Pertes. Cherbourg kwam te laat in de oorlog en de lijn werd overgenomen door de Dungeness-Boulogne lijn ('Dumbo') met 17 lijnen. Op 27 oktober 1944 werden de pompen naar Boulogne gestart, maar toen was Port-en-Bessin al drie maanden operatief met haar 'minor system'. Van te voren was berekend dat er dagelijks 700 ton binnengebracht kon worden. Maar toen bleek dat de haven intact ingenomen was, konden meer schepen hun lading lossen en kon er 2000 ton per dag gelost worden

Port-en-Bessin, Toen & Nu, Generaal Montgomery op inspectie

Musée de Epaves sous-marines de Débarquement

Verlaat de haven van Port-en-Bessin en neem de D 6 op de rotonde richting Bayeux. Na ongeveer twee kilometer ziet u aan de linkerkzijde van de weg vlaggen wapperen, deze geven het unieke museum, Musée de Epaves sous-marines de Débarquement, aan. Het bestaat geheel uit zee geborgen objecten die tijdens de invasie in de golven waren verdwenen.

Musée de Epaves sous-marines de Débarquement

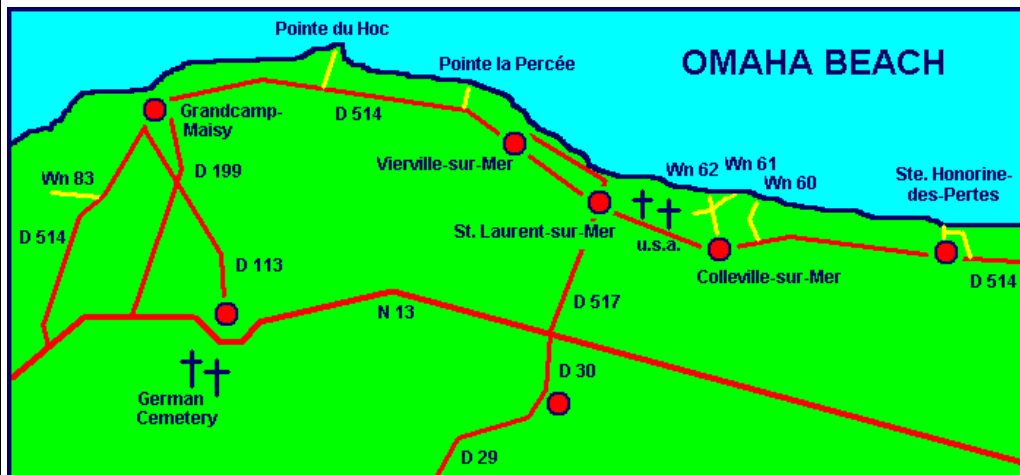
Opvallend zijn hier de zogenaamde DD tanks ('DD' = Duplex Drive). Deze tanks werden in zee uitgezet en voeren als een boot naar het strand. Niet alleen DD Tanks, ook andere voertuigen, zoals een M5A1 en een M7 'Priest' zelfrijdend stuk veld artillerie zijn hier tentoongesteld. Toen de M7 geborgen werd vond men onder 2000 kilo modder de gave documenten van bestuurder John E. Glass.

De geborgen M7 waarin de documenten werden gevonden van J.E.Glass

In het kleine binnenmuseum zijn meer voorwerpen te vinden, zoals onder andere een Sabre motor van een Typhoon jachtbommenwerper. Als in mei de deuren van het museum weer opengaan zijn er vaak aardige originele, van de zeebodem opgeviste, voorwerpen te koop

OMAHA BEACH

Veel mensen associëren D-Day met één landingstrand,... Omaha Beach. Van de twee aan de Amerikanen toegewezen sectoren, Utah en Omaha, zou de laatste sector het zwaarst bevochten worden en de meeste slachtoffers eisen van alle invasie stranden op 6 juni, 1944.

STE. HONORINE-DES-PERTES

Ste. Honorine des Pertes 14520 11 Meningen / Beoordeling: 8.3

CP Elan tankstation Route d'Omaha Beach - D514 Bedrijf N 49.34869 W -0.81664 C

 25 ? onbekend Onbeperkt 01/01-31/12 +33 2 31 21 77 391

rustige plaatsen naast de garage - autohuur mogelijk - centrum 200m

€ camper 8,- incl stroom - sani + water 2,50 - betalen in het kantoor van de garage/benzinestation -

*2012

Zoals reeds aangehaald op de vorige pagina waar Port-en-Bessin werd bezocht, was er ook een brandstof lospunt in Ste. Honorine-des-Pertes. Op 5 kilometer naar het westen vanaf Port-en-Bessin aan de D 514 ligt dit dorp. Hier zijn enkele aardige punten te bezoeken, maar ook lastig te vinden.

Het weggetje (rechts) is iets verlegd, maar Ste. Honorine-des-Pertes is weinig veranderd
 In het rode vierkantje is het huis van de 'gekke Fransman' in de film 'The Longest Day'

Eén van deze punten, dat makkelijk te vinden is, is de kleine baai van Ste. Honorine-des-Pertes. Zodra u het stadje ziet, let op de grote parkeerplaats aan de rechterkant (als u westwaarts rijdt). Hier is een klein straatje dat afdaalt (er staat een bordje dat het verboden is voor vrachtwagens en campers). Honderd meter voor u de baai bereikt, bij de afslag naar rechts, ziet u links een groot (school?) gebouw. Parkeer hier.

Het huis van de enthousiast vlagzwaaiende Fransman in *The Longest Day*

Ste. Honorine-des-Pertes werd op 7 juni bevrijd door het 16th Regimental Combat Team, 1st US Division. Hier was het aansluitpunt van een 'minor' PLUTO vanaf tankers die voor de kust lagen. Dit zogenaamde *Tombola* systeem bestond uit twee pijplijnen van elk 6 inches in diameter. Deze kwamen samen, met de lijnen van Port-en-Bessin, in Mont Cauvin, nabij Etréham

Op 25 juni werd de eerste brandstof via Honorine-des-Pertes doorgepompt. Vanwege de achterstand om Cherbourg de 'major' PLUTO aansluiting te geven, werd de 'minor' steeds belangrijker. Het was berekend dat er via het 'minor' systeem 6000 vaten MT80 en vliegtuigbrandstof vervoerd zou worden, maar eind juli was dit het dubbele. Ook na D+41 (de datum dat berekend was dat het niet meer nodig zou zijn), bleef het 'minor' systeem doordraaien.

Naar Widerstandsnest 60

Kaartje met de posities van de Wn 60, Wn 61 en Wn 62

Een lastig te vinden punt is Widerstandsnest 60 waar Major Pluskat de invasievloot zag naderen op zijn te verdedigen kust van Normandië (één van de bekendste scènes uit ['The Longest Day'](#)). Voor de liefhebber die alles wil hebben gezien, raad ik Wn 60 aan voor een bezoek.

Volg de D 514 westwaarts. Na Ste. Honorine-des-Pertes en het gehucht Grand Hameau komt u ongeveer een kilometer verder een afslag naar rechts tegen met het bordje 'Cabourg' (het is gelegen voor een flauwe bocht, vlak voor u Colleville-sur-Mer binnen rijdt, handig hulpmiddel is de rode brandpomp bij de afslag rechts). Ga hier in en volg het rommelige weggetje door boomrijk gebied. Rij dit helemaal uit (veel bochten, maar hou globaal rechts aan) tot u aan het einde van het bosje bent en uitzicht heeft op maisvelden die uitstrekken tot aan de kust. Als het goed is ziet u links een pad lopen dat steil naar beneden gaat, maar ook een paadje met een horizontale paal, ga hierin. Na een vijftig meter komt u dan bij Wn 60.

Misschien wel het beste uitzicht over Omaha Beach, vanuit Wn 60

Wn 60 ligt op 60 meter hoogte en heeft één van de beste uitzichtpunten over Omaha Beach. Wn 60 lag in de uiterste oostelijk grens van de sector Omaha Beach, in het deel wat bekend stond als FOX-Red. Meer naar het oosten waren de kliffen niet geschikt voor een landing tot aan Port-en-Bessin aan toe (met uitzondering van de kleine baai bij Ste. Honorine-des-Pertes).

Op 6 juni 1944 waren op dit punt veertig Duitse Wehrmacht soldaten actief. Twee compagnieën van de 16th Regiment, 1st Division, trokken rond 08.00 uur via een pad westelijk van de stelling en vielen het in de rug aan. Rond 09.00 uur werd Wn 60 ingenomen. Van de veertig Duitsers werden er 31 gevangen genomen, de rest was gesneuveld.

De zwaarste wapens van Wn 60 waren een 7,5cm kanon, een aantal mortierstellingen in Tobruks en een paar machinegeweren. Ook was er centraal een 2cm Flak kanon aanwezig. Er is nog een restant te vinden van de kleine observatiepost waar Pluskat de Geallieerden zag naderen. Ook zijn nog duidelijk de zig-zag sporen van de loopgraven te zien. In de zuidoosthoek stond een Tobruk waarop een tankkoepel (waarschijnlijk een R-35) heeft gestaan voor verdediging van het complex.